

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse	1
Innledning	3
Regjeringens økonomiske opplegg overfor kommunesektoren.	3
Konsekvenser av statsbudsjettet for Levanger kommune og utfordringer knyttet til kostnadsutvikling	5
Mål- og styringskort for 2003	7
Eiendomsskatt	8
Effektiviseringsnettverket	9
<i>Tjenesteprofil Levanger kommune – barnehage</i>	9
<i>Tjenesteprofil Levanger kommune - Skole</i>	10
<i>Tjenesteprofil Levanger kommune - Pleie og omsorg – heimetjenester</i>	10
<i>Tjenesteprofil Levanger kommune - Pleie og omsorg – institusjonstjenester</i>	10
Hovedtall fra regnskapet for 2001	11
Driftsregnskap 2001	11
Regnskap pr. 30.09.2002 (pr. 3.Kvartal 2002)	12
BUDSJETT 2003 – HOVEDTABELL	14
BUDSJETTKOMMENTARER 2003	15
100 <i>POLITISKE ORGANER</i>	15
110 <i>RÅDMANNENS STAB.</i>	15
120 <i>STØTTEAVDELINGEN</i>	15
130 <i>FELLESOMRÅDER.</i>	15
131 <i>NÆRINGSARBEIDE</i>	16
132 <i>NÆRINGSMIDDELTILSYNET</i>	16
133 <i>KIRKER MV.</i>	16
134 <i>KOMMUNESKOGENE</i>	16
135 <i>OPPVEKST FELLES</i>	16
140 <i>KEMNER</i>	17
150 <i>SERVICEKONTORET</i>	17
160 <i>INNVANDRERTJENESTEN.</i>	17
<i>OPPVEKST GENERELT</i>	18

210 MULE OPPVEKSTSENTER	18
220 LEVANGER OPPVEKSTSENTER	19
230 HALSAN SKOLE	19
235 NESHEIM SKOLE	20
240 SKOGEN BARNE- OG UNGDOMSSKOLE	20
250 EKNE OG TUV OPPVEKSTSENTER	20
260 ÅSEN OPPVEKSTSENTER	21
270 YTTERØY OPPVEKSTSENTER	21
280 FROL UNGDOMSSKOLE	21
290 NESSET UNGDOMSSKOLE	21
295 MOMARKA BARNEHAGE	22
310 FOREBYGGING OG OPPVEKST (FoP)	22
315 HELSE- OG REHABILITERING	23
360 BARNE- OG UNGDOMSVERN.	24
370 STAUPSHAUGEN VERKSTED	24
380 DISTRIKT NORD OG 390 DISTRIKT SØR	25
400 LANDBRUK	26
500 KULTUR	26
530 FESTIVITETEN	27
610 TEKNISK SAKSBEHANDLING	27
640 BYGG- OG EIENDOM	28
620 OPPMÅLING	29
630 DRIFT OG ANLEGG	29
660 VANN OG KLOAKK	29
670 VEG, PARK OG PARKERING	29
680 BRANN OG FEIERVESEN	30
850 FINANS	30
INVESTTERINGSBUDSJETT 2003	31
KOMMENTARER TIL INVESTTERINGSBUDSJETT 2003	32

Innledning

Budsjett 2003 bygger på økonomiplan 2002-2005 (Strategiplanen i Forny 2001) og rådmannens forslag til økonomiplan for 2003-2006. Dette fordi kommunestyret i sitt møte 16. oktober 2002 vedtok å utsette behandlingen av økonomiplan.

Langsikte målsettinger, ønskede satsingsområder omtales i m.v. behandles i økonomiplanen, mens årsbudsjettet forsøker å gi en beskrivelse av den økonomiske situasjon og de drifts- og investeringstiltak som skal gjennomføres i 2003.

Regjeringens økonomiske opplegg overfor kommunesektoren.

Tabellen nedenfor viser hovedkomponentene i inntektsveksten fra 2002 til 2003 for kommuner og fylkeskommuner.

Reell endring mill. kr.	Vekst regnet fra anslag regnskap 2002 i statsbudsjettet	Vekst regnet fra anslått inntektsnivå 2002 i kommuneproposisjonen
Frie inntekter (skatt og rammetilskudd)	-500	500
Øremerkede overføringer	1 900	1 900
Gebyrinntekter	200	200
Total	1 600	2 600

I forhold til kommuneproposisjonen som ble lagt fram i mai 2002 er anslaget på kommunesektorens skatteinntekter oppjustert med om lag 1000 mill. kroner. Anslag for utgiftsveksten er også oppjustert i første rekke som følge av at lønnsoppgjørene en blitt høyere enn forutsatt i kommuneproposisjonen både innenfor statsoppgjøret (lærerne) og kommuneoppgjøret. Når det gjelder 2003 foreslås det i statsbudsjettet at man holder fast på inntektsnivået som lå til grunn for vekstanslagene i kommuneproposisjonen. Derfor blir det reelt sett en nedgang i de frie inntektene som det fremgår av tabellen over.

De største øremerkede satsingene er innen barnehager, investeringer innen eldreomsorgen og oppfølging av psykiatriplanen. Av reduksjoner i øremerkede overføringer nevnes blant annet skolefritidsordningen. Gebyrinntektene er i statsbudsjettet anslått reelt å øke med 200 mill. kroner.

I statsbudsjettet har en anslått en samlet pris- og lønnsvekst i kommunesektoren på om lag **3,75 %** fra 2002 til 2003. Lønnsveksten er anslått til 5 %, prisvekst samlet for varekjøp og investeringer 1,3 %.

Tabellen nedenfor viser regjeringenes anslag for vekst i inntektene i kommunene. Beregningsgrunnlaget er statsbudsjettets anslag på regnskap for 2002 korrigert for oppgaveendringer, innlemming av øremerkede tilskudd m.v.

Kommunenes inntekter Økning fra anslag regnskap 2002 korr. for oppgaveendring m.v.	Nominell vekst 2002-2003 i %	Realvekst 2002 – 2003 i %
Frie inntekter	3,2	-0,5
Herav:		
- Skatt	6,9	3,2
- Rammetilskudd	-3,7	-7,2
Øremerkede overføringer	16,8	12,6
Gebyrer	4,5	0,7
Annet	4,2	0,7
Totalt	4,6	0,8

Frie inntekter

De frie inntektene består av skatt og rammetilskudd. Skatteandelen ved utgangen av 2002 anslås til 48,5 %. Det legges opp til en økning i skatteandel opp til om lag 49 % i 2003. Skattøret for kommunene er foreslått satt til 12,8 pst. i 2003. Reduksjonen i rammetilskuddet må ses i sammenheng med økning i skatteandel. Det er med andre ord en forskyvning fra rammetilskudd til skatt. Samlet går de frie inntektene reelt sett ned med 0,5 % for kommunene samlet. I statsbudsjettet er det for øvrig heller ikke gitt kompensasjon for økte pensjonskostnader med unntak av vedtatt økte satser til statens pensjonskasse. Dette svekker kommunenes finansielle situasjonen ytterligere.

Underliggende utgiftskomponenter utenom pris- og lønnsvekst medfører et sterkt press på de kommunale budsjetter og Kommunenes Sentralforbund har beregnet en underbalanse i kommunene på om lag 6 milliarder kroner. **Sett fra kommunalt hold er det en stor sprik mellom inntektsutviklingen og de forventinger og kostnadsøkninger som vi får i kommunene.**

Pensjonskostnader

Det er i statsbudsjettet ikke innarbeidet kompensasjon for økte pensjonskostnader som følge av sviktende finansavkastning i livselskapene. Det pekes på at dette i utgangspunktet er kommunenes ansvar. I analyse som ble foretatt tidligere i år av regjeringen med flere antar man et ordinært pensjonsnivå på 12 – 13 % avhengig av vekst i grunnbeløp i folketrygden lønnsveksten. Regjeringen har sent ut til høring et utkast til forskrift vedrørende føring av pensjonskostnader. Man legger i høringsutkastet opp til at ekstraordinære pensjonskostnader inklusive arbeidsgiveravgift skal betales samme år det utskrives fra pensjonskassene. Det gis mulighet for å utgiftsføre kostnadene i driftsbudsjettet samme år eller fordele kostnadene over femten år. Forskriften er sagt å skulle gjelde fra regnskapsåret 2002.

Innlemming av øremerkede tilskudd i rammetilskuddet.

De viktigste øremerkede tilskudd som foreslås innlemmet i rammetilskuddet for 2003 er tilskudd til skolefritidsordning, tilskudd til leirskoleopplæring, tilskudd til seniortiltak i grunnskolen, grunnskoleopplæring for innvandrere, tilskudd valg, driftsavtaler fysioterapeuter.

Tilskudd skolefritidsordning

Tilskuddet til skolefritidsordningen er redusert med om lag 40%. I forslag til statsbudsjettet fremgår at dette vil kunne føre til høyere brukerbetaling.

Barnehager

Det statlige driftstilskuddet prisjusteres fra 1. januar. Det er videre lagt opp til en økning i driftstilskuddet fra 1. august 2003. Det forutsettes at den kommunale egenfinansiering opprettholdes på det nåværende nivå og at inntektsveksten fra 1. august benyttes til reduksjon av brukerbetalingen.

Konsekvenser av statsbudsjettet for Levanger kommune og utfordringer knyttet til kostnadsutvikling

Tabellen nedenfor viser utvikling i skatt og rammetilskudd.

	B 2002₁	B 2003₂	%
Rammetilskudd m/innt.utj	188,6	183,7	-2,6 %
Skatt	216,2	239,2	10,7 %
Mva ref med mer	3,5	4,5	28,6 %
Eiendomsskatt	22,5	24,0	6,7 %
Sum skatt og rammetilskudd	430,8	451,4	4,8 %

Ved beregning av skatt og rammetilskudd for 2003 har en lagt til grunn de statlige forutsetninger for inntektsveksten. Av rammetilskuddet utgjør det inntektsutjevneende tilskuddet 46,4 mill. kroner.

For å vise veksten i de fri inntektene er det satt opp en kolonne 2002 korrigert som viser sammenliknbare inntekter for 2002. I kolonnen som viser korrigert inntektsnivå har en lagt til grunn forventet skattenivå ved utgangen av 2002 basert på statlige anslag.

Finansposter utenom underskuddsdekning forventes å øke med 4,9% til 37,3 mill kr. Det er budsjettert å dekke tidligere underskudd med 25 mill i 2002, mens planen er 10 mill for 2003. Tar en hensyn til regnskapsmessig overskudd i 2001 får en følgende utvikling i finanspostene:

Finansposter, ekskl underskudd	35,6	37,3	4,9 %
Underskuddsdekning	18,7	10,0	-46,6 %
Sum finanstransaksjoner	54,3	47,3	-12,9 %

Den største utfordringen i inneværende år og de nærmeste årene framover er den store økningen i lønns og pensjonskostnader. Ansatte i Levanger kommune er tilknyttet Statens pensjonskasse (lærerne), Kommunal landspensjonskasse, KLP (sykepleierne og øvrige tilsatte) Pensjonsrettighetene er avtalefestede og er ikke noe som den enkelte kommune kan beslutte. Lærere og sykepleiere kan ikke flyttes fra hhv. Statens Pensjonskasse og KLP. På det tidspunkt budsjettet leveres fra rådmannen er det også bare KLP som har en godkjent ordning for øvrige tilsatte.

Budsjetteknisk har en lagt til grunn en pensjonssats på netto 13 % for alle pensjonsordningene. Det understrekes at det er stor usikkerhet til hva de faktiske pensjonssatsene blir.

Totalt stiger lønn og pensjon med ca 9 % fra 2002 til 2003, mens det basert på inntektsforutsetninger og finansposter er funnet rom til økning på 7,3%, slik det framkommer av nedenforstående tabell:

Netto driftsramme	376,5	404,1	7,3 %
--------------------------	--------------	--------------	--------------

Forslaget innebærer derfor et generelt effektiviseringsbehov på 1,7%, eller ca 10 mill kr. Dette kommer i tillegg til de store effektiviseringstiltakene i Forny 2001.

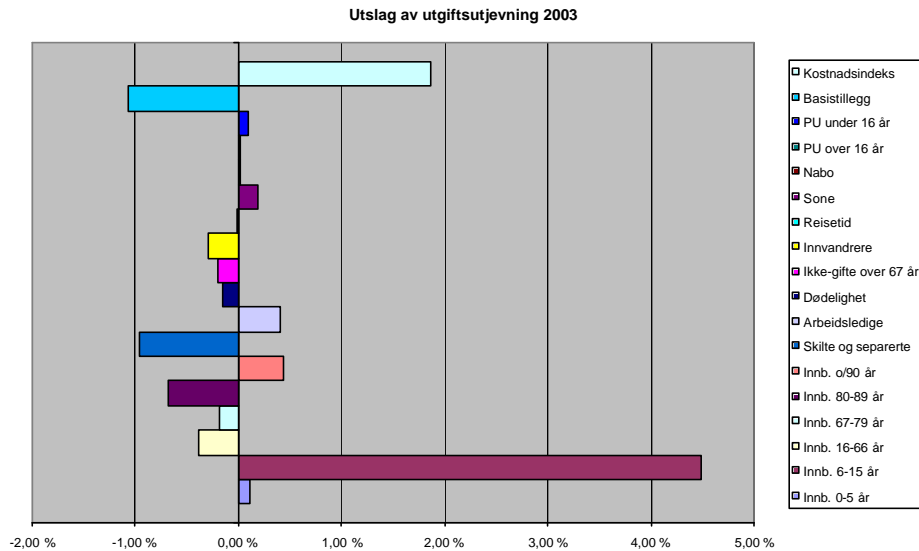
Med en inntektsvekst som langt fra dekker generell pris og lønnsvekst og i tillegg økte pensjonskostnader i den størrelsesorden man nå snakker om, blir ubalansen mellom inntekter og utgifter svært stor. Underbalansen forsterkes ytterligere som følge av statlige pålegg og press på tjenestene både på skole, omsorg og barnevern. Dette er utgiftsvekst knyttet til ekstra ressurskrevende brukere.

Tabellen under viser hvordan utgiftsutjevningen I statsbudsjettet for 2003 slår ut for Levanger kommune. Etter de kriterier inntektssystemet bygger på skal vi være 1,86% dyrere enn gjennomsnittskommunen å drive. Inntektsrammene er langt under landsgjennomsnittet.

Kriterium	vekt	antall	behovsindeks	vektet indeks	pr innb	marinaleffekt
Innb. 0-5 år	2,4 %	1441	104,6 %	0,11 %	23,61	6 640
Innb. 6-15 år	30,7 %	2729	114,6 %	4,49 %	970,26	49 147
Innb. 16-66 år	12,5 %	11246	97,0 %	-0,38 %	-82,25	4 110
Innb. 67-79 år	8,7 %	1524	97,9 %	-0,18 %	-39,64	21 314
Innb. 80-89 år	13,7 %	655	95,0 %	-0,68 %	-147,62	75 805
Innb. o/90 år	5,1 %	118	108,7 %	0,44 %	95,82	179 090
Skilte og separerte	6,3 %	950	84,9 %	-0,95 %	-206,16	21 474
Arbeidsledige	2,2 %	123,4	118,8 %	0,41 %	89,20	80 683
Dødelighet	2,6 %	135	94,2 %	-0,15 %	-32,65	69 196
Ikke-gifte over 67 år	2,6 %	1106	92,3 %	-0,20 %	-43,06	8 281
Innvandrere	0,4 %	123	28,6 %	-0,29 %	-61,72	3 558
Reisetid	1,5 %	135967	99,3 %	-0,01 %	-2,28	42
Sone	1,0 %	90787	119,1 %	0,19 %	41,26	50
Nabo	1,1 %	34325	102,2 %	0,02 %	5,18	125
PU over 16 år	6,3 %	56	100,2 %	0,01 %	2,39	429 763
PU under 16 år	0,3 %	23	130,7 %	0,09 %	19,90	64 921
Basistillegg	2,6 %	1	59,2 %	-1,06 %	-229,47	5 862 753
Kostnadsindeks	100,0 %	17713	101,9 %	1,86 %	402,77	

Det er særlig reduksjonen i antall godkjente Psykiske utviklingshemmende (PU over 16 år) fra 2002 til 2003 som gjør at inntektene blir mindre enn forventet i økonomiplanen. Hver bruker i denne kategorien utløser som tabellen viser vel 400.000 kr i rammetilskudd.

Nedenfor framstilles hvordan de ulike komponentene i inntektssystemet slår ut for vår kommune grafisk:

Mål- og styringskort for 2003

Gjennom Forny 2001 ble det vedtatt innført et styringssystem basert på bl.a Balansert Målstyring (BMS) hvor styringskort utgjør kjernen. 1. generasjons styringskort ble vedtatt sammen med budsjett 2002.

Rådmannen foreslår at vi bygger videre på dette styringskortet, men at det utvides med 2 nye elementer.

Som følge av at kommunen er i gang med et større interreg-finansiert miljøledelsesprosjekt samt at vi er utpekt til Foregangskommune i Agenda 21 og arbeidet med Cittaslow foreslås å inkludere miljømål i det overordna styringskortet. Rådmannen ønsker å gjøre dette til gjennomgående mål for alle enhetene i neste runde.

Ved siden av dette foreslår jeg at det legges inn krav om kvalitetutviklingsarbeid for de ulike tjenestene.

Med den systematikken som er vedtatt blir dermed forslaget til styringskort for 2003 slik:

<i>Visjon</i>	Levanger – triveligst i Trøndelag			
<i>Overordna mål</i>	<ul style="list-style-type: none"> • En kommune kjent for trivsel og kvalitet • Næringsliv bygd på høg kompetanse og kvalitet 		<ul style="list-style-type: none"> • Innbyggere med opplevelse av at de bor i en kommune • Ansatte med opplevelse av at de jobber i en organisasjon 	
<i>Styringsperspektiv</i>	<i>Samfunn og brukere</i>	<i>Tjenester</i>	<i>Organisasjon</i>	<i>Økonomi</i>
<i>Hovedmål</i>	S1- Befolkningsvekst S2- Forbedra fysisk miljø S3- S4-	T1-Tilbud med riktig kvalitet tilpasset brukerne T2- Kontinuering kvalitetsutvikling T3- T4-	O1-Kvalitetsbevisste og motiverte medarbeidere O2-Gode interne støttefunksjoner O3-Lavt sjukefravær O4-	Ø1-Økonomisk handlefrihet Ø2-God budsjettstyring Ø3- Ø4-
<i>Suksessfaktorer</i>	S1- Attraktiv bokommune S2- Bredt fokus på miljø S3- S4-	T1-Utarbeide serviceerklæringer T2-Lederfokus på utvikling av kvalitet i tjenesteproduksjonen T3- T4	O1-Personaledelse O2-Klare roller – god kompetanse O3-Lederfokus på sjukefraværet O4	Ø1-Nedbetalt underskudd Ø2-Budsjettkontroll på ansvarsnivå Ø3- Ø4-
<i>Måleindikatorer</i>	S1- Netto flytteoverskudd S2- Miljøforbedringsprosjekter S3- S4--	T1-Antall serviceerklærte tjenester T2—Antall utviklingsprosjekt T3- T4	O1-Gjennomførte medarbeidersamtaler O2-Brukertilfredshet O3-Samtale med sjukm. >14 dager O4	Ø1-Nedbetalt underskudd Ø2-Periodisert budsjettavvik i % Ø3- Ø4-
<i>Resultatmål</i>	S1- Minst 50 personer pr. år S2- Miljøpolicy vedtatt S3- S4-	T1-3o innen 31. 12. 2003 T2- minst 1 utv. prosjekt pr resultatenh T3- T4	O1- 60 % av alle fast tilsatt i stilling >50 % O2-75 % av interne brukere godt fornøyd O3-100% oppfølging O4	Ø1-10 mill. kroner Ø2-Periodisert budsjettavvik > +/-5 % Ø3- Ø4-

Endringer fra 2002 med **uthevet skrift**

Eiendomsskatt

Eiendomsskatt på verker og bruk ble innført fra 2000 i Levanger kommune. Fra 1.1.2001 ble det innført generell eiendomsskatt. Skatten gir 22,5 mill kr i 2002. Uten denne inntektskilden ville det ikke vært mulig å opprettholde et faglig forsvarlig nivå på tjenesteproduksjonen i Levanger selv med dramatiske endringer i skole- og sykeheimsstruktur.

Kommunestyret vedtok 29.05.2002 følgende:

Levanger kommune søker om dispensasjon fra loven for å innføre eiendomsskatt i hele kommunen. Dagens grenser opprettholdes inntil et eventuelt positivt svar foreligger.

Ved eventuelt avslag på dispensasjonssøknaden må sak om eiendomsskatten fremmes for kommunestyret i godt tid før budsjettbehandlingen

Saken er oversendt finansdepartementet via fylkesmannen i Nord-Trøndelag. Til tross for flere purringer har det ikke lyktes å få svar på søknaden til budsjettbehandlingen for 2003.

Under formannskapetets behandling av økonomiplan 2003-2006 ble det fremmet forslag som innebærer en nedtrapping og avvikling av eiendomsskatten. Saken ble utsatt i kommunestyret den 16.10, og er således ikke realitetsbehandlet der.

SV's kommunestyregruppe oversender i brev av 16.10. et forslag om endra grenser for eiendomsskatten. Dette for vurdering og beregning ved behandling av årsbudsjett for 2003. Rådmannen har vurdert SV sitt forslag og foreslår at det i hovedsak legges inn. Dette innebærer at grensene for eiendomsskatt følger kommunegrensen mot Verdal i nord, og at en tar med hele Levangerneset. Forslaget innebærer også en mindre justering i Skogn. Detaljert kart med nye grenser følger som vedlegg til budsjettet.

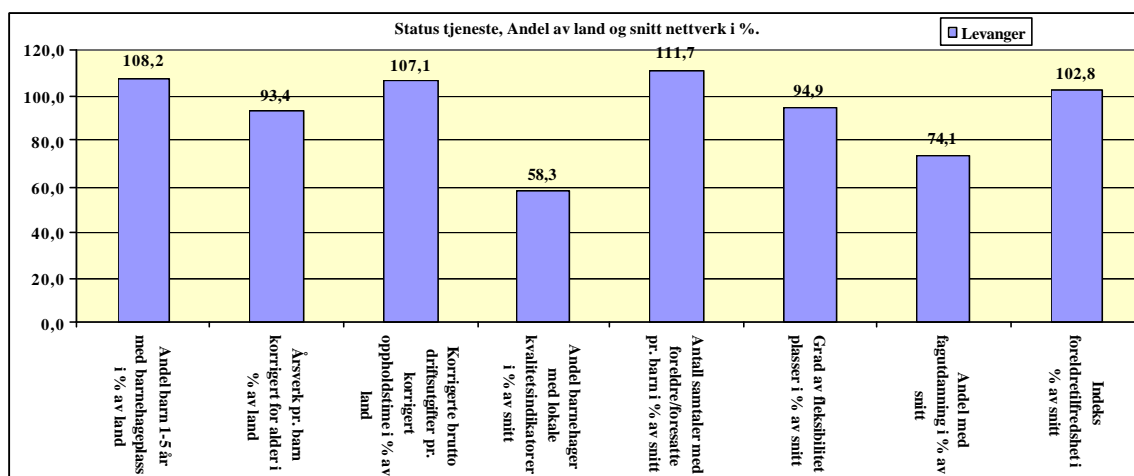
Når rådmannen ser seg nødt til å foreslå økning i omfanget av eiendomsskatt er det fordi statlige overføringer og skatt ikke dekker opp utgiftsbehovet. For å unngå ytterligere reduksjon i tjenestene til innbyggerne vurderes det som vedre å fordele eiendomsskattebyrden på flere. Var det ikke kommet sterke politiske signaler fra flertallet i formannskapet ville rådmannen foreslått å øke satsene. I stedet foreslås nå å gå et steg videre i den retningen formannskapet har vedtatt gjennom å søke om å kunne innføre skatten for hele kommunen.

Jeg mener at de nye grensene vil oppfattes som mer rettferdig enn de gamle, da en får med hele den sentrale bebyggelsen mellom Verdalsgrensa og Skogn. Det ligger ca 500 bebygde eiendommer innenfor de nye områdene, Sammen med noe nybygging skal dette kunne gi 1,5 mill ekstra inntekt på årsbasis.

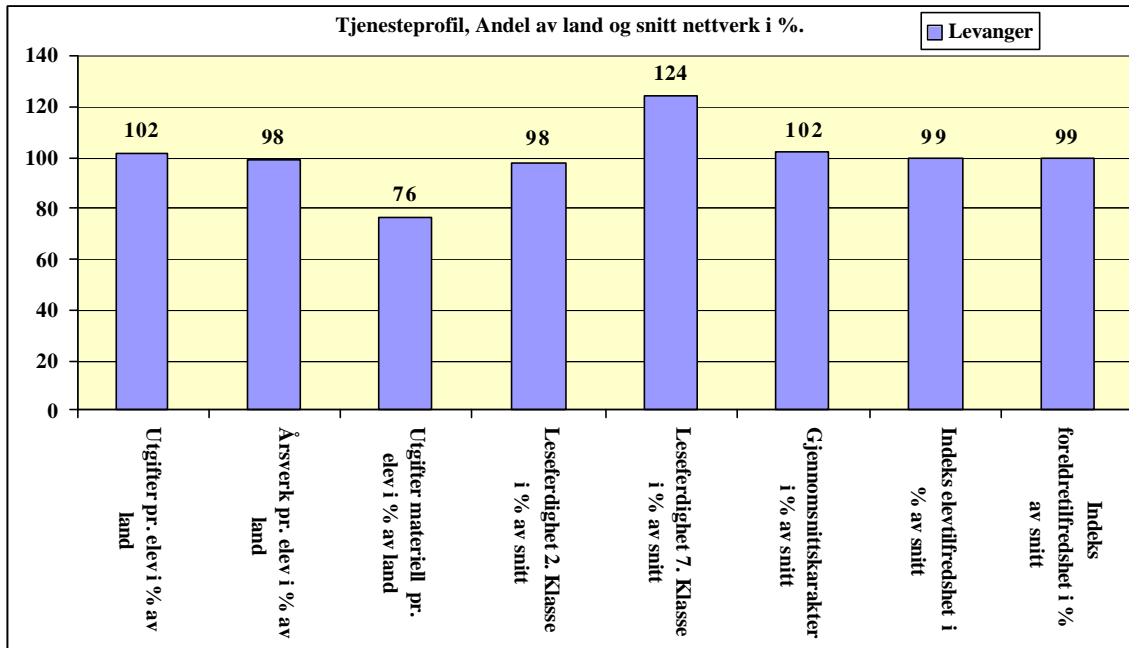
Effektiviseringsnettverket

Sammen med Malvik, Melhus, Orkdal, Steinkjer, Stjørdal og Verdal kommuner deltar Levanger kommune i et nettverk for effektivisering og modernisering i regi av KS og KRD. I 2002 har kommunene sammenlignet KOSTRA-tall, målt kvalitet og gjennomført brukerundersøkelser for skole, barnehage og pleie og omsorg. Det er utarbeidet såkalte tjenesteprofiler hvor den enkelte kommune sammenlignes med landet og nettverket. Disse dataene bør danne et grunnlag for å vurdere prioritering av de ulike tjenestene.

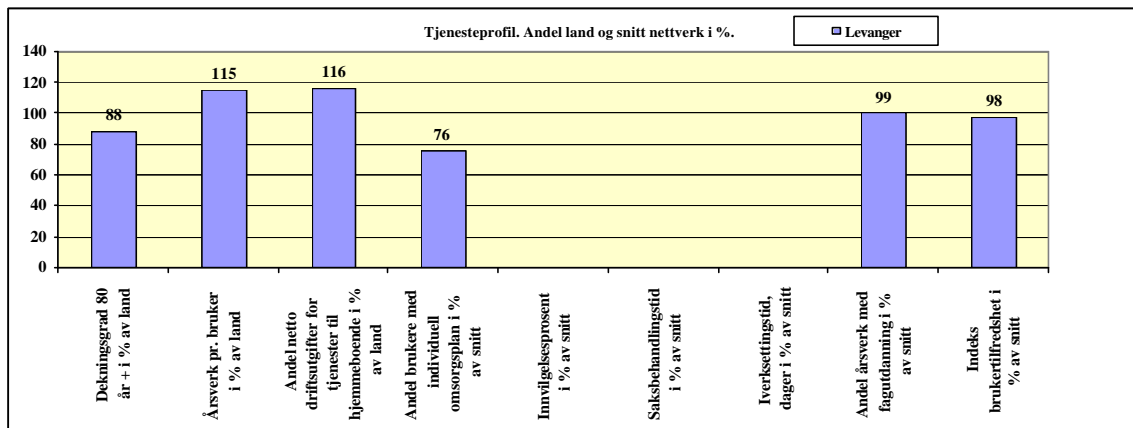
Tjenesteprofil Levanger kommune – barnehage

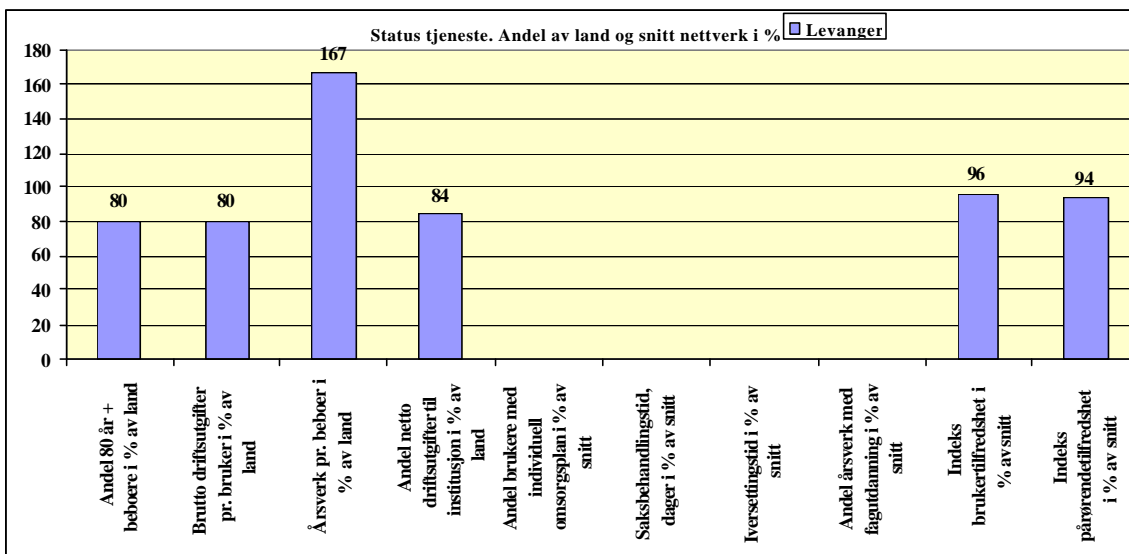
Tjenesteprofil Levanger kommune - Skole

Tjenesteprofil Levanger kommune - Pleie og omsorg – heimetjenester

Tjenesteprofil Levanger kommune - Pleie og omsorg – institusjonstjenester

Hovedtall fra regnskapet for 2001

Året startet med et akkumulert underskudd på 42,1 mill kr, og med en plan om å dekke inn 7,2 mill av dette i løpet av 2001 og resten i løpet av 2002 og 2003. Likviditeten var svært dårlig i starten av året, og vi var også i 2001 avhengig av fylkesmannens velvillighet for å kunne holde driften i gang.

Etter fradrag av kapitalutgifter på 58,6 fikk vi for første gang på svært mange år et positivt netto driftsresultat på 14 mill kr. Etter dekning av budsjettert underskuddsdekning og avsetninger ble det et positivt regnskapsresultat på 6,5 mill kr. Dette ble disponert som følger:

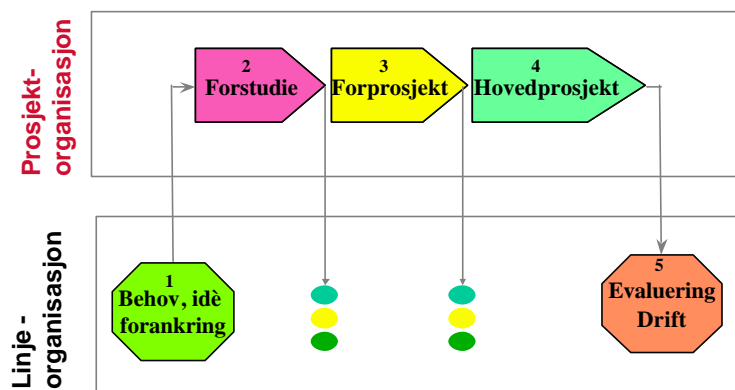
- Avsetning ubrukt statstilskudd (1 mill)
- Etterbevilgning ”sparte” midler (1 mill)
- Økt avsetning lønn/pensjon 2002 (4,5 mill)

Rent økonomisk kom 2001 ut betydelig bedre enn fryktet, noe som bidrar til at den økonomiske snuoperasjonen kommunen er inne i noe lettere i 2002 enn den ellers ville blitt.

Organisasjonsutvikling – Forny 2001

Siden høsten 1997 har det pågått en organisasjonsutviklingsprosess i kommunen. Som et ledd i godkjenningen av budsjettet for 2000, stilte fylkesmannen som forutsetning at kommunen gikk videre med organisasjonsutviklingen. I den sammenheng ble det bevilget ekstra skjønnsmidler for 2001.

Prosjektet har vært kjørt etter Prosjektlederprosessen (PLP) og med følgende faseinndeling:

Fase 1 og 2 ble gjennomført i 2000, mens Fase 3, forprosjektet ble gjennomført i 2001 og Fase 4 (gjennomføringen) har stort sett skjedd i 2002. Noen tiltak gjenstår til gjennomføring i 2003.

I forkant hadde vi omorganisert Helse-sosial og omsorgsetaten med bl.a endring fra 5-2 PLO-distrikt.

Det ble praktisk talt enstemmig oppslutning om svært mange og omfattende omstillingstiltak i kommunestyret. Dette sammen med en enestående innsats og dugnadsånd fra de ansatte er hovedgrunnen til at Levanger kommune er på veg ut av den økonomiske hengemyra vi har vært igjennom flere år.

Driftsregnskap 2001

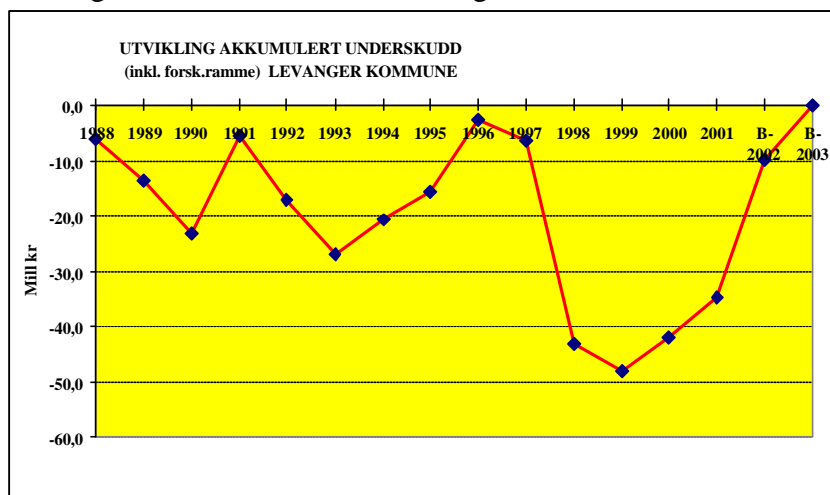
Regnskapsresultat drift (1000. kr.)

	Beløp i hele 1000 kr									Endring 2000-01	
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	1000 kr	%
Sum driftsinntekter	370.095	435.787	432.781	475.681	482.324	501.030	518.014	535.635	623.698	88.063	16,4 %
Sum driftsutgifter	359.648	393.127	402.080	441.681	457.984	488.348	475.643	486.452	551.179	64.727	13,3 %
Brutto driftsresultat	10.447	42.660	30.701	34.000	24.340	12.682	42.371	49.183	72.519	23.336	47,4 %
Netto kapitalutgifter	26.086	25.443	26.058	23.317	29.320	36.527	50.250	55.137	58.566	3.429	6,2 %
Netto driftsresultat	-15.639	17.217	4.643	10.683	-4.980	-23.845	-7.879	-5.954	13.953	19.907	
Netto avsetninger	-5.712	17.217	4.643	10.683	-1.200	1.908	-2.922	-995	7.501	8.496	
Regnskapsresultat	-9.928				-3.780	-25.753	-4.957	-4.959	6.452	11.411	

Regnskapsresultatet etter avsetninger og bruk av fond kom på 6,452 mill. kr. mot -4,959 mill. kroner i 2000. (Det må bemerkes at i 1999 ble det inntektsført forskudd på rammetilskudd på 11 mill. kroner som ble trukket inn i 2000. I realiteten er derfor resultatet isolert sett positivt også i 2000)

Akkumulert underskudd

Ved utgangen av 1999 hadde kommunen et akkumulert underskudd på 37,2 mill. kroner. I tillegg kommer omtalte forskudd på rammetilskuddet for år 2000 på 11 mill. kroner. Underskuddet må dekkes inn i løpet av økonomiplanperioden. Akkumulert underskudd ved begynnelsen av året 2001 var på 42,1 mill. kroner. I vedtatt budsjett/økonomiplan er dette vedtatt dekket opp slik som figuren under viser, med 7,2 mill. kroner i 2001, 25 mill. kroner i 2002 og 9,9 mill. kroner i 2003, se figur nedenfor:

Regnskap pr. 30.09.2002 (pr. 3.Kvartal 2002)

Pr. 30.09.02. ligger samlede utgifter ligger på 537,7 mill. kroner som er 77,6% av årsbudsjettet, mens de samlede inntektene ligger på 80,4 % av årsbudsjettet. Nettoresultatet viser derfor et positivt resultat på 19,3 mill. kroner.

Regnskap pr. 30.09.02 Levanger Kommune totalt	Regnskap pr. 30.09.02	Rev. årsbudsjett 2002	%-forbr 2002	Regnskap 30.09.01	Årsregnskap 2001	%-forbr 2001	pr.30.09.02/ pr.30.09.01
100 Lønn samlet	270.894.353	375.113.300	72,2	267.128.946	384.315.097	69,5	101,4
110 Kjøp av varer og tjenester	80.062.533	103.035.824	77,7	74.763.405	108.150.362	69,1	107,1
130 Tjenester som erst. kom	16.028.147	25.664.500	62,5	15.127.297	20.175.846	75,0	106,0
140 Overf. uten motytelse	35.405.810	39.426.500	89,8	30.530.237	42.424.629	72,0	116,0
150 Finansutgifter	135.370.456	149.791.686	90,4	92.626.974	129.382.125	71,6	146,1
Sum utgifter	537.761.299	693.031.810	77,6	480.176.859	684.451.515	70,2	112,0
160 Salgs- og leieinntekter	-88.924.696	-103.316.186	86,1	-77.515.182	-95.279.421	81,4	114,7
170 Refusjoner	-64.658.149	-66.204.455	97,7	-78.260.487	-101.282.437	77,3	82,6
180 Overføringer	-360.110.805	-464.312.886	77,6	-309.831.376	-431.107.967	71,9	116,2
190 Finansinntekter	-43.341.821	-59.198.283	73,2	-36.740.977	-56.781.690	64,7	118,0
Sum inntekter	-557.035.471	-693.031.810	80,4	-502.348.022	-684.451.515	73,4	110,9
TOTALT	-19.274.172	-		-22.171.163	-		

I gruppen finansutgifter er det kostnadsført inndekning på $\frac{3}{4}$ av den budsjetterte akkumulerte underskuddet på 25 mill. kroner. Derfor viser denne gruppe en vesentlig høyere beløp enn fjoråret. Til gjengjeld er tilleggsregningen på ca. 19 mill. kroner fra KLP ikke ført i regnskapet pr. 30.09.02. Hvor mye som vil kunne føres som pensjonskostnader i 2002 avhenger av nye forskrifter og beregninger av normale pensjonskostnader. Dette vil igjen påvirke hvor mye av det akkumulerte underskuddet kommunen klarer å dekke opp i årsregnskapet for 2002.

Det er også viktig å være klar over at effekten av lønnsøkningen heller ikke fremkommer som belastning i regnskapet i tabellen ovenfor, men vil i sin helhet bli belastet i siste kvartal-02.

Årsbudsjettet på lønn inkluderer en reserve for lønnsoppgjør/pensjonsøkninger på 8,8 mill. kroner, men dette vil ikke være tilstrekkelig til å dekke opp de faktiske kostnader. Denne reserven skal fordeles på de enkelte resultatenehetene når effekten av lønnsoppgjør/pensjon er beregnet. Rådmannen ber om fullmakt til å fordele avsetningen i forhold til dette.

Selv om enkelte enheter etter første halvår fikk øket sine budsjetterammer, vil det for disse enhetene være stor sannsynlighet for negative avvik ved årets utgang. Dette gjelder Barnevern, Helse- rehab og Forebygging. I tillegg viser regnskapet at Ekne/Tuv oppvekstsenter har høyere kostnader enn forutsatt i budsjettet. Dette er i alt vesentlig årsaker som enhetene selv ikke rår over. På disse områder burde årsbudsjettet styrkes, men den nevnte budsjettreserve på 8,8 mill. kroner vil gå med til å dekke opp deler av økte lønns- og pensjonskostnader. Det er derfor ikke midler (reserver) til å dekke opp de beregnede negative avvikene for disse enhetene.

Alle enheter pålegges streng resultatstyring og budsjett disiplin for den resterende del av året. Målet for regnskapsåret 2002 er å kostnadsføre så stor inndekning av regnskapsmessig akkumulert underskudd som mulig, for dermed å bidra til en bedre økonomisk situasjon for 2003 og påfølgende år.

Sykefraværet viser en positiv utvikling i løpet av året Akkumulert for tre kvartal i år, er fraværet nå på 8,2% mot 9,5% for tilsvarende periode i fjor. Fortsatt må det jobbes aktivt for å få redusert fraværet, og det forventes en positiv utvikling etter innføringen av den nye avtalen om kommunen som IA-bedrift.

BUDSJETT 2003 – HOVEDTABELL

BUDSJETT 2003	Budsjett 2003	Budsjett 2002	Regnskap 2001	B-2003/ B-2002 %
1800 Rammetilskudd	-137 300 000	-143 834 000	-134 509 532	95,5
1870 Skatt på inntekt og formue	-239 200 000	-216 151 000	-195 930 731	110,7
1801 Inntektsutjevning	-46 400 000	-44 815 000	-52 648 116	103,5
1810 Kompensasjonstilskudd	-2 300 000	-2 300 000	-502 876	100,0
1704 Momskompensasjon	-2 200 000	-1 200 000	-3 373 087	183,3
1874 Eiendomsskatt	-24 000 000	-22 500 000	-14 419 592	106,7
Sum frie disponible midler	-451 400 000	-430 800 000	-401 383 934	104,8
Netto renter mv.	33 500 000	34 253 717	27 711 894	97,8
Netto avdrag	34 700 000	32 160 000	31 069 658	107,9
1995 Kalkulatoriske poster	-30 900 000	-30 800 886	-28 496 349	100,3
1930 Bruk av tidl. Års regnsk.M. Mindreforbru		-6 257 000	-	
1580 Ikke disponert netto mindreforbruk		-	6 452 374	
899 Øvrige tilskudd (netto)			-9 460 281	
1530 Inndekning tidl. Års underskudd	10 000 000	25 000 000	7 200 000	
Netto finansinntekter/-utgifter	47 300 000	54 355 831	34 477 296	87,0
SUM TIL FORDELING DRIFT	-404 100 000	-376 444 169	-366 906 638	107,3
Ansvar: 100 Politiske organer	3 120 000	2 706 680	2 861 014	115,3
Ansvar: 110 Rådmannen m/ stab	4 777 000	4 604 380	1 638 792	103,7
Ansvar: 120 Støtteavdelingen	13 446 000	12 365 785	11 081 284	108,7
Ansvar: 130 Fellesområder	17 013 100	15 993 993	27 978 778	106,4
Ansvar: 131 Næringsarbeide	1 260 000	1 364 000	1 106 972	92,4
Ansvar: 132 Næringsmiddeltilsynet	1 166 400	1 155 000	1 157 016	101,0
Ansvar: 133 Kirker mv.	5 400 000	5 244 000	4 590 806	103,0
Ansvar: 134 Kommuneskogene	-350 000	-886 800	-442 197	39,5
Ansvar: 135 Oppvekst felles	1 507 500	1 847 100		81,6
Ansvar: 136 Reserververt lønnsoppgj./pensj.	10 280 000	8 892 975		115,6
Ansvar: 140 Kemneren	1 792 000	1 833 130	1 840 168	97,8
Ansvar: 150 Servicekontoret	4 500 000	4 342 745	3 897 441	103,6
Ansvar: 160 Innvandrertjenesten	214 400	852 927	-701 857	25,1
Ansvar: 210 Mule oppvekstsenter	6 464 500	5 695 400	5 296 152	113,5
Ansvar: 220 Levanger oppvekstsenter	24 096 000	23 115 775	21 921 022	104,2
Ansvar: 222 Leira barnehage	-	94 500	274 247	
Ansvar: 230 Halsan skole	9 821 900	9 097 400	8 478 232	108,0
Ansvar: 235 Nesheim skole	11 996 300	11 312 300	10 568 046	106,0
Ansvar: 240 Skogn barne- og ungdomssk.	24 971 800	22 636 500	21 316 774	110,3
Ansvar: 250 Ekne/tuv oppvekstsenter	6 821 700	5 435 800	6 177 116	125,5
Ansvar: 260 Åsen oppvekstsenter	10 684 100	9 469 700	9 435 426	112,8
Ansvar: 270 Ytterøy oppvekstsenter	3 729 500	3 574 000	3 567 448	104,4
Ansvar: 280 Frol ungdomsskole	14 636 900	13 840 800	13 474 941	105,8
Ansvar: 290 Nettet ungdomsskole	9 726 000	8 600 200	7 899 498	113,1
Ansvar: 295 Momarka barnehage	1 325 000	1 139 400	1 323 140	116,3
Ansvar: 310 Forebygging	11 039 200	10 441 900	7 976 233	105,7
Ansvar: 315 Helse/sosial/rehabilitering	23 555 000	21 609 100	24 883 665	109,0
Ansvar: 360 Barnevern	12 000 000	11 223 900	8 338 491	106,9
Ansvar: 370 Staupshaugen verksted	5 068 000	5 017 700	5 398 158	101,0
Ansvar: 380 Distrikt nord	71 000 000	66 046 300	68 324 782	107,5
Ansvar: 390 Distrikt sør	38 000 000	36 260 000	34 758 475	104,8
Ansvar: 400 Landbruk	1 935 000	1 914 860	1 629 796	101,1
Ansvar: 500 Kultur	8 613 400	8 340 220	8 214 804	103,3
Ansvar: 530 Festiviteten	1 127 700	1 037 940	1 066 778	108,6
Ansvar: 610 Teknisk saksbehandling	852 300	666 760	590 694	127,8
Ansvar: 620 Oppmåling	459 200	425 180	396 774	108,0
Ansvar: 630 Drift-anlegg	-	4 090	152 087	
Ansvar: 640 Bygg og eiendom	30 190 500	28 059 270	28 760 172	107,6
Ansvar: 660 Vann og kloakk	-	94 410	-	
Ansvar: 670 Veg, park, parkering	6 211 100	6 210 149	6 386 364	100,0
Ansvar: 680 Brann og feiervesen	5 648 500	4 764 700	5 289 106	118,5
SUM FORDELT TIL DRIFT	404 100 000	376 444 169	366 906 638	107,3

BUDSJETTKOMMENTARER 2003

100 POLITISKE ORGANER

1000 Politisk virksomhet

Etter tidligere politisk vedtak er det vedtatt å redusere antall medlemmer i formannskap og kommunestyre. Dette vil ikke utgjøre mye på samlet godtgjørelse for 2003 da nye politikere ikke tiltrer før i oktober. Det er foretatt en reduksjon på godtgjørelse/tapt arb.fortjeneste/ref. lønnsutgifter. Det er satt av 35' kroner til kompetanseutvikling for nye folkevalgte. Kostnaden diverse tilskudd er økt fra 280' i 2002 til 370' i budsjett 2003. (170' av dette beløpet er budsjetterte tilskudd som kommunen mottar fra Staten). Rådmannen foreslår at 170' av dette tilskuddet etter søknad fra Falstad og til Kirkelig Fellesråd (vedr. Reguleringsplan for ny kirkegård ved Alstadhaug)

1005 Overformynderiet.

Her er lagt inn en økning på godtgjørelse overformynderiet. Videre er det lagt inn godtgjørelse for støttekontakter for enslige mindreårige asylsøkere. Overformynderiet er fordelt 40' kroner som andel av vertskommunetilskudd fra Staten.

1050 Valg

Det er avsatt kr. 300.000 for å dekke utgifter til kommunevalget.

Samlet økning for enhet 100 i forhold til budsjett 2002 blir dermed på 15,3%

110 RÅDMANNENS STAB.

Enheten har 8.5 årsverk. Plan og utviklingsavdelingen er lagt ned.

Kommuneadvokat er budsjettert her med 100% stilling, for 2002 var 50% av lønnen ført på personalseksjonen og 50% på stab. Skolefaglig ansvarlig var tidligere budsjettert med 100% stilling men lønnsmidlene er nå budsjettert med 50% på stab etter som stillingen kombineres med stillingen som resultatenhetsleder ved Levanger Oppvekstsenter og 50% på Levanger oppvekstsenter. Området øker med 3,7% i forhold til budsjett 2002

120 STØTTEAVDELINGEN

Støtteavdelingen består av tre seksjoner; økonomi, IKT og Personal/organisasjon/lønn.

Avdelingen utfører alle de funksjoner det er naturlig og rasjonelt å legge inn i en felles enhet i forhold til at hver enkelt resultatenhetsleder skulle utført disse oppgavene selv. Enhetene praktiserer i svært begrenset grad eksternt salg av tjenester, og da til enheter det er naturlig å tilby slike tjenester til. Selvkostenheter som Vann og avløp mfl. blir belastet med en forholdsmessig andel av avdelingens kostnader.

Økningen i rammen har i stor grad gått med til å dekke økte lønns- og pensjonskostnader.

I tillegg skyldes rammeøkningen økte IKT-kostnader (bl.a. linje- og lisenskostnader).

Det er tilsatt ny opplæringskonsulent i 100% stilling. Denne stillingen "tar over" 60% stilling som følge av naturlig avgang, men lønnsmidlene for de resterende 40% må skaffes til veie gjennom økt ramme. Personalsjef ble for 2002 budsjettert med 50% (og 50% kommuneadv. på stab), men for 2003 er personalsjef/organisasjonssjef i 100% stilling. Økningen i forhold til budsjett 2002 blir dermed på 8,7%.

130 FELLESOMRÅDER.

Fellesområder omfatter i vesentlig grad fellesposter det ikke er naturlig å fordele ut på de enkelte enheter. I hovedsak gjelder dette husleiekostnader og andre felleskostnader for Rådhuset, kontingenter, kompetanseutvikling, bedriftshelsetjeneste, ansvarsforsikringer,

kopiering, telefon- og portokostnader. I tillegg er kostnader vedrørende tillitsvalgte budsjettert her. Denne posten er økt både som følge av lønns- og pensjonsøkningen, samt at kostnader som tidligere er belastet enkelte enheter, nå er overført til felles ansvarsområde. Videre er kostnader vedr. AMU/AKAN og et budsjettert beløp på Stillings- og ressursbank budsjettert her. Økningen fra budsjett 2002 blir dermed på 6,4%

131 NÆRINGSARBEIDE

Her ligger lønnsmidler for 2 årsverk. Diverse tilskudd, budsjettert med kr. 143.000, går til medlemsavgift Markedsplassen Levanger as, tilskudd Åsen bygdeforum, tilskudd Naboer AB og medlemsavgift MidGas. Næringselskapet har fra 1.1.03 etter avtale med kommunen ansvar for og inntekter av næringsarealer i havneområdet samt næringsbygget på Røstad. Dette fører til en reduksjon i rammebehovet til kommunens del av næringsarbeidet til 1,26 mill. kroner som er 7,6 % lavere enn budsjett for 2002.

132 NÆRINGSMIDDEL TILSYNET

Tilsynet holder til i næringsbygget på Røstad og er interkommunalt. Totalt kostnadsbudsjett for 2003 er på 8,56 mill. kroner som er en økning i forhold til budsjett 2002 på 12,2 %. Levanger Kommunes andel av tilsynet er på 1,166 mill. kroner og dette er 1% høyere enn budsjett 2002.

133 KIRKER MV.

Kirkelig fellesråd har svært presset økonomi og dette er tatt opp med kommunen ved gjentatte anledninger. Fellesrådet har pr. 31.12.2001 et akkumulert driftsunderskudd (gjeld til kommunen) på ca. 1,5 mill. kroner som de har bedt om at kommunen ettergir. Dette er det gitt positive tilbakemeldinger på og det foreslås derfor at dette vedtas som en del av budsjett/økonomiplanvedtak. Forutsetningen er da at Kirkelig fellesråd må tilpasse seg den rammen som er lagt til grunn ved årets forslag til budsjett. Det er her ført opp et tilskudd til Kirkelig fellesråd på 5,2 mill. kroner for 2003 dette er 3% høyere enn inneværende års budsjett. (Etter egen beregning har Kirkelig fellesråd kommet til et rammebehov på 6,4 mill. kroner for 2003.). I tillegg til tilskuddet til kirkelig fellesråd, er det budsjettert et beløp på 200' kroner til andre trossamfunn.

134 KOMMUNESKOGENE

I budsjettforslaget for Kommuneskogene har styret forutsatt en salgsinntekt på kr. 300.000 , dette har administrasjonen økt til kr. 434.000,- og det forventes et netto resultat på kr. 350.000. Dette er vesentlig lavere enn det resultatkravet som ble vedtatt for 2002, men som i følge kommuneskogens administrasjon ikke er realistisk å oppnå i 2002.

135 OPPVEKST FELLES

På dette ansvarsområdet har det tidligere vært budsjettert med fellesutgifter og –inntekter for skoler og barnehager i Levanger kommune. I forslaget til budsjett for 2003 er det forsøkt å flytte en så stor del som mulig av disse postene ut til den enkelte resultatenheter. I hovedsak gjelder dette følgende områder:

- Undervisning i morsmål og norsk II
- Frikjøp av ansatte (bl.a. fra fagforeninger og HINT)
- Skoleskyss, med unntak av skoleskyss ved Elihu kristne grunnskole
- Fellesmidler til inventar og utstyr

Sykehuskolen er budsjettert under dette ansvarsområdet. Denne finansieres fullt ut av Nord-Trøndelag fylkeskommune og innebærer ingen netto utgift for Levanger kommune.

Tilskudd til private barnehager er også budsjettet her, og ligger på samme nivå for perioden 01.01.03 – 31.07.03 som inneværende år. Det forutsettes at de statlige tilskudd til private barnehager skal erstatte det kommunale tilskuddet fra 01.08.03, dette er imidlertid ennå usikkert. Budsjetttrammen for 2003 er dermed redusert til 1,507 mill. kroner som er 81,6% av budsjetttrammen for 2002.

140 KEMNER

Resultatenheten er pålagt en videreføring av innsparing på kr. 150.000 fra 2002. En av de ansatte har sagt opp og det er ikke rom for ny ansettelse. Dette vil gå ut over kontrollvirksomheten. Budsjetttrammen for 2003 er på 1,79 mill. kroner som er en reduksjon i forhold til budsjett 2002 på 2,2%

150 SERVICEKONTORET

Servicekontorets ramme er i 2003 på 4,5 mill. kroner som er en økning i forhold til inneværende års budsjett på 3,6 % . Dette er for lite til å dekke økningen i lønn/pensjon så ved evt. permisjoner/sykefravær vil det ikke bli tatt inn vikarer. Det har vært et ønske om et økt budsjett på 150' kroner til turistinformasjon, men dette er det ikke funnet rom for.

Videre er planen at en 50% stilling for å ivareta behovet for administrasjon av bostøtte skulle overføres til vår enhet for å bedre tilgjengelighet på tjenesten for publikum. Det er enighet om overføring av oppgavene mellom Teknisk saksbehandling og Servicekontoret, men dette er ikke tatt med da budsjetttrammene ikke tillot dette.

Den stramme budsjetttrammen går i hovedsakelig ut over kompetansehevingen og utviklingen av enheten som fremdeles er i en utviklingsfase.

160 INNVANDRERTJENESTEN.

1600 Flyktningearbeid

Statstilskudd /integreringstilskuddet) utgjør kr 376.000 per person over 5 år.

Forventa inntekter i 2003:

Mottak år 2003	(40 personer a 87.000)	3.480.000
Mottatt år 2002	(50 personer a 77.000)	3.850.000
Mottatt år 2001	(30 personer a 77.000)	2.310.000
Mottatt år 2000	(26 personer a 68.000)	1.768.000
Mottatt år 1999	(16 personer a 67.000)	1.072.000
		kr12.500.000
Øremerkede midler (enslige mindreårige)	<u>837.000</u>	kr 13.337.000

Av dette brukes 4,7 mill. kroner til kjøp av tjenester internt, 6,5 mill. kroner til kursstønad og 260' kr. til flyktningeguide Røde Kors.(50% stilling)

1610 Leira asylmottak

Budsjettforslaget forutsetter inntekter fra UDI på kr. 6.156.000,- til drift og kr. 1.005.000 til husleiedekning for ekstern boligmasse.

Vertskommunetilskuddet til Levanger kommune for år 2003 vil utgjøre kr. 441.000.

Prioriteringer 2003:

Erfaringene for drift av ekstern boligmasse tilsier at utgiftene må reduseres ved å skaffe billigere boliger. Det er planlagt oppussing av boligmassen på Leira slik at vi unngår bruk av større beløp på uforutsette reparasjoner ved vannlekasjer og lignende.

Asylmottaket blir nødt til å redusere aktiviteten på enkelte områder, eksempelvis tiltak for beboerne, dessuten også i sterkere grad vurdere behov for innleie ved sykdom og lignende.

OPPVEKST GENERELT

Det er også for 2003 lagt opp til meget stramme budsjetter for den enkelte enhet innen oppvekstsektoren (skole/barnehage/SFO). Spesielt bekymringsfullt er det at en ikke ser muligheter til å øke antall delingstimer i grunnskolen. Det betyr færre lærertimer til to hovedområder; praktisk-estetiske fag og tilpassa opplæring, primært innefor norsk, matematikk og engelsk.

I praktisk-estetiske fag som heimkunnskap, musikk og kunst & handverk må mer av undervisningen legges i fulle klasser, noe som reduserer det praktiske tilsnittet på denne opplæringa, og følgelig reduserer kvaliteten på det vi holder på med. Videre vil omfanget av ressurser til tilpassa opplæring reduseres. Disse midlene går til å etablere mindre grupper på tvers av klasser for å arbeide med basisfagene, til å følge opp enkeltelever som har stort behov for tett oppfølging av lærer m.v. Reduksjon her gjør at opplæringslovens intensjon om tilpassa opplæring for alle elever (Oppl.lovens § 1 –2) blir vanskeligere å nå. Det også grunn til å være bekymret over at inventar og utstyr ved mange enheter nå begynner å bli svært nedslitt, samtidig som skolebøker som ble innkjøp i forbindelse med Reform 97 nå begynner å bli modne for utskifting. Det anslås at behovet for midler til slike formål ligger 1 – 1,5 millioner kroner over det som er avsatt i budsjettforslaget.

Fra august 2002 ble oppholdsbetalingen i de kommunale barnehagene redusert med 7%. Det hadde vært ønskelig å kunne opprettholde denne betalingsatsen (kr. 2.900,- for helklass) også våren 2003, men på bakgrunn av høye lønnstillegg og lav økning i statstilskuddet fra 01.01.03, foreslås det å øke oppholdsbetalingen til samme nivå som våren 2002 (kr. 3.100,- pr. helklass). På bakgrunn av signaler fra sentrale politiske myndigheter foreslås det at betalingsatsen for helklass settes ned til kr. 2.500,- fra 01.08.03. Dette forutsetter imidlertid en kraftig økning i statstilskuddet fra samme dato.

Satsen for opphold i SFO foreslås økt fra kr. 1.450,- til kr. 1.600,- for et fulltidsopphold. Dette tilsvarer den reduksjonen som er foreslått i statstilskudd for 2003. I tillegg foreslås det i regjeringens forslag til Statsbudsjett at statstilskudd til SFO fra 01.08.03 legges inn i rammetilskuddet. Rådmannen foreslår at kommunale skolefritidsordninger fra samme dato, 01.08.03, skal drive ordningen etter ”selvkostprinsippet”. Dette innebærer at den daglige driften av selve skolefritidstilbudet skal finansieres av foreldrebetaling, mens kommunen skal sørge for drift av bygningen (renhold, strøm, kommunale avgifter etc.) som ordningen benytter. Dette vil kunne medføre at enkelte enheter må øke oppholdsbetalingen fra 01.08.02, og det er også uttrykt bekymring fra enkelte enhetsledere om dette vil bety at skolefritidstilbudet ved de små enhetene må legges ned i kommunal regi og eventuelt overtas av private aktører.

210 MULE OPPVEKSTSENTER

Økningen på budsjettet er en konsekvens av økte elevtall; prognosen tilsier at det blir ca. 144 elever på skolen til neste skoleår.

Siste tall indikerer uansett en netto økning i forhold til 2002 på skole på ca kr 550.000. I dette ligger det allikevel (men i mindre grad enn hva vi hadde håp om):

- Et bedret tilbud til våre brukere
  - Styrkingstiltak for enkeltelever og grupper
  - Innkjøp av nødvendige læremidler for denne gruppen elever
- Supplement av inventar/læremidler for oppvekstsenteret

- Bedret mulighet til å nå målene i kompetansehevingsplan
- En bedret mulighet for realisering av intensjonene i L97.

Enhetsleder regner med en budsjettrevidering i løpet av våren 03 hvor kriterietallene jfr. rapport fremkommer i sin helhet mhp. full virkning på et ev. vedtak fra 01.08.03.

Med en selvfinansierende SFO fra 01.08.03 vil Mule OS mest sannsynlig kunne gi et SFO-tilbud også neste skoleår; regnskap 02 indikerer dette.

220 LEVANGER OPPVEKSTSENTER

Budsjettet for 2003 er generelt meget stramt både for skolene og barna i Levanger oppvekstsenter. Det er skåret inn til beinet når det gjelder driftsmidler. Særlig er posten fritt skolemateriale for liten i forhold til det behovet avdelingene har etter lang tids sparing. Bl.a. er det nå behov for nye lærebøker i skolene.

Det er ingen mulighet for innsparinger mht. nye strukturendringer. Hele potensialet er her tatt ut fra i høst. Det er også fra 01.08.02 tatt ut en betydelig sparing på TOA i og med at omstrukturering har ført til at vi sparer rundt 500.000 årlig. Faren er at dette er for mye for en så tung avdeling. Vi kan derfor ikke gjøre noen flere strukturelle grep for å spare penger med det barnetallet vi har i dag. Dette gjelder også fra 01.08.03. Vi får det samme antall klasser i skolen (22). Det er foretatt intern justering mellom enhetene da Hegle får flere klasser og Levanger færre.

For Levanger skole har det vært et vanskelig år pga. at de har fått 3 nye elever i slutten av året som har hatt behov for til dels store ressurser. Slike tilfeller er vanskelig å tilpasse rammene og ta inn i et ellers trangt budsjett. Her er det fare for at noe kan sprekke. Det må nok diskuteres nærmere hvordan slike saker skal håndteres når reservene er brukt opp.

Kravet om at SFO økonomisk skal gå i null fra 01.08.03 er vanskelig å oppfylle ved Hegle skole på grunn av at vi har samlet den pedagogiske ekspertisen på området spesialundervisning ved skolen. Dette fører til at både SFO og klassene ved skole der disse elevene tilhører blir relativt kostnadskrevenende.

Både Levanger og Hegle skole har i tillegg store utfordringer på grunn av at antallet flyktninger og asylsøkere er stort ved disse skolene. Budsjettet forutsetter at kostnadene dekkes av statstilskuddet.

Levanger skole vil fra høsten bli en 3-7 skole. Derfor er SFO ved skolen foreslått nedlagt fra 01.08.03.

Levanger oppvekstsenter er en stor enhet. Det har i året som gikk vært satset mye på å få denne organisasjonen til å fremstå som en helhet. Dette arbeidet har vært ledet gjennom et felles Lederforum med ukentlige møter. Dette er en utfordring som det fortsatt må holdes fokus på i året som kommer.

230 HALSAN SKOLE

Budsjettforslaget for 2003 ser tøft ut, men enhetsleder mener de skal klare det.

Den flate tildelingsmodellen på timer til tilpasset-/spesialundervisning vil slå uheldig ut for Halsan skole. Vi har uforholdsmessig mange elever med spesielle behov – ikke minst med

hørselshemming. Enhetsleder regner derfor med at det vil bli ankesaker i forbindelse med tildelingen av disse timene og kanskje ekstratildeling av ressurser.

Selv om det innføres et "selvkost-prinsipp" innen skolefritidsordningen fra 01.08.03, er det sannsynlig at enheten vil klare å drive en SFO i kommunal regi også i fremtiden.

235 NESHEIM SKOLE

Forslaget til budsjett for 2003 er trangt. Det vil innebære at skolen fortsatt skal drives på "sparebluss". Det er spesielt bekymringsfullt at delingstimetallet og timetallet til tilpasset opplæring fremdeles ligger på et minimumsnivå. Det er i budsjettet lagt inn som forutsetning at Nesheim skole fra høsten av vil ha 14 klasser mot 15 inneværende år. Dette er imidlertid meget usikkert da enheten mangler kun 1 elev i 2. klasse for å komme opp på 15 klasser igjen.

Ut fra antall brukere i SFO i dag bør det være en overkommelig oppgave å drive skolefritidsordningen ved enheten etter "selvkost-prinsippet" fra 01.08.03.

240 SKOBN BARNE- OG UNGDOMSSKOLE

Det er arbeidet mye for å lage et budsjett innenfor de rammer som er lagt. Markabygda skole er redusert til 3 klasser fra høsten 2003, dette gir en innsparing på kr. 200.000. Det oppnås ved å flytte 5. klasse til Skogn fra høsten.

Markabygda skole blir da delt slik:

1. 1. + 2. klasse: 18 elever.
2. 3. + 4. klasse: 22 elever
3. 6. + 7. klasse: 17 elever.

All deling av klasser og annen gruppedeling bortsett fra i Heimkunnskap (praktisk skolekjøkken) er fjernet. Driftsbudsjettene på alle avdelinger (skoler og haller) er redusert til et absolutt minimum. (Bl a sløyfes/utsettes det meste av lærebokinnkjøp og utstyrsfornying)

Det er lagt inn økninger alle betalingssatser, dette innebærer:

- SFO-satsene øker, dette for å kompensere for redusert statstilskudd.
- Høyere leiepriser i Skognhallen p.g.a. lønns- og prisvekst i samfunnet generelt
- Høyere billettpriser i svømmehallen p.g.a. lønns- og prisvekst i samfunnet generelt

Skal enhetens skolefritidsordning drives etter "selvkost-prinsippet" fra 01.08.03, er det en viss fare for at foreldrebetalingen må økes ytterligere. Dette kan innebære at færre vil benytte tilbudet, noe som igjen kan medføre at det fra høsten av ikke kan drives skolefritidsordning i kommunal regi ved Skogn barne- og ungdomsskole.

250 EKNE OG TUV OPPVEKSTSENTER

Enheden er svært usikre på framtida for SFO både på Tuv og Ekne. Heving av Foreldrebetalingen vil – som siste vinter – føre til frafall særlig ved Ekne SFO. I neste omgang vil vi miste påmelding til neste skoleår. Hvis det i tillegg blir vedtatt at SFO skal være sjølfinansiert fra høsten 03, er i realiteten alle de mindre SFO'ene lagt ned.

Høsten 2003 har en pr. i dag kjennskap til at det er 12 andreklassinger og 6 førsteklasinger i den yngste klassen ved Ekne skole. En ny elev her vil altså etter gjeldende lovverk utløse ekstra pedagog i 20 timer pr. uke. Dette er det ikke tatt høyde for i budsjettforslaget.

Enheten har allerede utført harde innsparinger på neste års budsjett. Med tanke på lovverk og forskrifter, balanserer vi nå litt for hårfint. Ytterligere sparetiltak må derfor karakteriseres som urealistisk i 2003.

260 ÅSEN OPPVEKSTSENTER

Enheten ligger på et meget lavt nivå mht rammetimer (delingstimer/t-timer), og har nå gjort dette over flere år.. Den styrkingen som var forventet å komme i 2003, ser ut til å utebli. Å få praktisk-estetiske fag til "å henge i hop" etter intensjonene i L97 er mer enn vanskelig, for ikke å si umulig.

De siste årene har en vært enda mer nøysomme med innkjøp av inventar og utstyr. Dette vises selvsagt. Vi burde ha skiftet bord, kateter, pulter og stoler på flere rom samt skiftet/komplettert en del annet utstyr (musikk, data, forming, CD-spillere...). Dette er et område som absolutt burde vært styrket.

Ved at SFO-prisene øker og at enhetene blir pålagt å drive SFO etter "selvkostprinsippet" (fra 01.08.03), regner enhetsleder med et stort frafall av brukere på SFO. Dette innebærer at det knyttes stor usikkerhet til om SFO i kommunal regi ved Åsen OS vil falle bort fra 01.08.03.

270 YTTERØY OPPVEKSTSENTER

Aktiviteten vil i 2003 både for skole og barnehage ligge på omtrentlig samme nivå som inneværende år. Det er verdt å bemerke at timetallet og ressurstilgangen generelt fortsatt er urovekkende lav. Det er i budsjettet lagt inn en reduksjon på 1 klasse fra høsten 2003. I tillegg reduseres Ytterøy skoles assistentressurs reduseres med 6 t/u fra 01.08.03.

280 FROL UNGDOMSSKOLE

Både for Frol ungdomsskole og A-skolen er rammene for kommende år meget trange. Det er spesielt ressurser til deling av klasser i praktisk-estetiske fag og til tilpasset opplæring som synes meget trange. Reduksjon her gjør at opplæringslovens intensjon om tilpassa opplæring for alle elever (Oppl.lovens § 1 –2) blir vanskeligere å nå.

Vi ser at behovet for midler til elevgruppen på A-skolen stiger, men at ressursene holdes på samme nivå som inneværende år. Dette er bekymringsfullt.

290 NESSET UNGDOMSSKOLE

Nesset ungdomsskole øker klassetallet fra 8 til 9 fra høsten 2003. Elevtallet øker fra 208 til ca 218, mens antall ansatte fra høsten av sannsynligvis øker fra 25 til 27.

Lønn utgjør hovedposten i vårt budsjett, og innstramminger vil nødvendigvis hovedsakelig måtte medføre reduserte lønnskostnader. Det betyr færre lærertimer til to hovedområder; praktisk-estetiske fag og tilpassa opplæring, primært innefor norsk, matematikk og engelsk.

I praktisk-estetiske fag som heimkunnskap, musikk og kunst & handverk må vi legge mer av undervisningen i fulle klasser, noe som reduserer det praktiske tilsnittet på denne opplæringa, og følgelig reduserer kvaliteten på det vi holder på med. Videre vil vi redusere omfanget på ressurser til tilpassa opplæring. Disse midlene går til å etablere mindre grupper på tvers av klasser for å arbeide med basisfagene, til å følge opp enkeltelever som har stort behov for tett oppfølging av lærer m.v. Reduksjon her gjør at opplæringslovens intensjon om tilpassa opplæring for alle elever (Oppl.lovens § 1 –2) blir vanskeligere å nå.

I arbeidet med utvikling av den pedagogiske plattformen for skolen, må vi da på nytt samtidig se om endring i organiseringsformer kan gjøre at vi får større effekt ut av ressursene enn hva

vi i dag greier, om det er mulig å forene organisasjonsutvikling med mål om lavere ressursbruk og pedagogisk utvikling med mål om mer læring for elevene.

295 MOMARKA BARNEHAGE

Budsjettforslaget for 2003 ligger på samme nivå som 2002. Driftsbudsjettet ligger også på samme nivå som i fjor, slik at det ikke er tatt høyde for større investeringer. Dette har enheten valgt å vente med, da det ikke har akutte behov og fordi situasjonene i kommuneøkonomien er som den er. Erfaringen med inneværende års budsjett er at det går greit nok, men også vi ser fram til bedre økonomiske tider.

Et usikkerhetsmoment er statstilskuddet og nivået på foreldrebetalingene. Budsjettet er satt opp ut fra det vi vet i dag, og hvis det blir store endringer fra høsten 2002 vil dette kunne slå negativt ut.

310 FOREBYGGING OG OPPVEKST (FoP)

FoP har forholdt seg til de tildelte rammer, og redusert aktiviteten etter det. Totalt har enheten kjente, reelle kostnadsøkninger på i overkant av 550 000 i tillegg til lønnsøkninger. Enhetens ramme er økt med totalt 597 000. Ved å justere inntekter og utgifter, har vi likevel kommet i mål med et budsjett som vi kan leve med, uten at tjenestetilbudet reduseres for dramatisk.

Følgende tiltak foreslås gjennomført:

Ansvar 3108: Forebygging generelt

Netto øker utgiftene i forbindelse med undervisning av fosterheimplasserte barn med kr. 100.000,-. Videre avsettes det kr. 100.000,- til lovpålagt kompetanseutvikling vedr. voksenopplæring. I tillegg øker utgiftene til enkeltvedtak/t-timer ved Elihu kristne grunnskole med kr. 120.000,-.

Ansvar 3110 Helseøstertjenesten

Det budsjetteres med 10% generell vakanse og 7% reduksjon på Leira mottak. De øvrige driftspostene reduseres med kr.15.000. Dette innebærer en reduksjon av tilbudet ved helsestasjonene og skolehelsetjenesten, samt at timeavtaler med flyktninger ved Leira mottak reduseres.

Ansvar 3112 Logoped

Det budsjetteres med en vakanse på 15% hele året. Dette reduserer forebyggende tiltak og oppretter ventelister. Dette er beklagelig, men er akseptabelt for et kortere tidsrom.

Ansvar 3114: Førskolebarn

Kommunen pålegges fra 01.01.03 ansvar for skyss til førskolebarn, dette medfører kr. 100.000,- i økte kostnader. Dette finansieres med kr. 25.000,- i "friske" midler, samt at kr. 75.000,- overføres av ørem. tilskudd til barnehagene. Det budsjetteres med 20% vakanse på lærerstillinger. Effekten av dette er at enheten satser på en kommunalisering av stillingene fra høsten og tar ut effekten her.

Ansvar 3116 Tyngdepunktet (styrking av PP-tjenesten):

Ansvarsområdet er fullfinansiert av statlige midler.

Ansvar 3117 Pedagogisk psykologisk tjeneste

20 % av en stilling overføres til ansvar 3117 Tyngdepunktet (Prosjektlederstilling). En vakanse på 50% opprettholdes også kommende budsjettår samtidig som de øvrige forbrukspostene reduseres med kr. 50.000,-

315 HELSE- OG REHABILITERING

Ansvarområde helse- og rehabilitering er tildelt en budsjettamme på 35.555.000 kr.
Kommentarer til det enkelte ansvarsområde:

3140 Legetjenesten.

På dette ansvarsområde er storparten av utgiftene og inntektene knyttet opp mot inngåtte avtaler med privatpraktiserende leger. Dette gjelder både driftstilskudd til legene og lønn til hjelpepersonalet ved Levanger og Meierigården legesenter. Det er lagt inn en avtalefestet økning av basistilskuddet for legene fra 4.900.000 kr til 5.180.000 kr.

3150 Legevaktstjenesten.

Leie av legevaktlokaler ved sykehuset Levanger er budsjettert med fullt driftsår fra 10 måneders drift i 2002 til 12 måneders drift i 2003. Dette innebærer en samlet økning av husleie ved Sykehuset Levanger fra 1200.000 kr til 1.368.000 kr.

3160 Psykiatrisk ressursbase.

Ressursbasen er i sin helhet finansiert med øremerkede statstilskudd, og budsjetteres med et nettobudsjett på 0. Fra og med 2003 er det foretatt en omlegging ved at 3.000.000 kr av psykiatritilskuddet budsjetteres på ansvar 3160, mens resten av tilskuddet på 1.478.000 kr er budsjettert på andre ansvarsområder som har fått tildelt statlige psykiatrimidler.

3170 Medisinsk rehabilitering.

Også på dette ansvarsområdet er storparten av utgiftene knyttet opp mot faste stillinger og driftsavtaler med fysioterapeuter. Avtalefestet driftstilskudd er økt fra 1.660.000 kr i 2002 til 1.760.000 kr i 2003.

Avdelingen har allerede redusert fysioterapiressursen fra 5 årsverk til 4,4 årsverk, og en ser ingen mulighet til ytterligere innsparinger på dette ansvarsområdet.

3510 Sosialtjenesten.

På dette ansvarsområdet ligger stillinger i sosialtjenesten, tiltak mot rus og økonomisk sosialhjelp budsjettert. En har ikke funnet rom for noen økning på tiltak mot rus, som da lå inne med 400.000 kr i økonomiplanforslaget. En ser heller ikke å kunne redusere på antall stillinger ved sosialtjenesten. Internt er budsjettet redusert med 600.000 kr i internoverføring fra flyktningetjenesten. Videre er det lagt inn en reduksjon på 1 mill kr på økonomisk sosialhjelp i forhold til Forny 2001. I tillegg er det lagt inn en sparing på 3 % på hele rammebeløpet. Dette til sammen utgjør 2,3 mill kroner.

For å holde den tildelte budsjettamma på 23.555.000 kr, ser en da ingen annen mulighet enn å gå ned på 8,8 mill kroner på økonomisk sosialhjelp, mens prognosen for 2002 er på 11,4 mill kroner. En kommer da ut med en underbudsjettering på 2,6 mill kroner. Selv om en da legger inn en optimistisk sparing i 2003 på økonomisk sosialhjelp på 400.000 kr, så er vi fortsatt 2,2 mill kroner i manko på økonomisk sosialhjelp.

Konsekvensen av den tildelte budsjettamma er en klar underbudsjettering av posten økonomisk sosialhjelp, som igjen blir en svært dårlig motivasjonsfaktor når det gjelder

å drive budsjettstyring i avdelingen for budsjettåret 2003.

360 BARNE- OG UNGDOMSVERN.

Det vises til budsjettforslag for 2003 innenfor oppsatt ramme med kr. 12 000 000.

Det er fortsatt stor pågang til barnevernet med enda større alvorlighetsgrad i sakene, og flere saker med akuttpreg, særlig ved omfattende rusproblemer og store psykiske vansker hos foreldre. Det har også vært en økning i forhold til barn/ungdom med sammensatte vansker og adferdsproblemer. De økte kostnadene i barnevernet de siste årene skyldes først og fremst økte kostnader til plasseringer, redusert mulighet for fylkeskommunal refusjon og nødvendige, lovpålagte hjelpetiltak til flere barn.

Funksjon 244 : Barneverntjeneste

For å kunne gi et forsvarlig barneverntilbud i 2003, er det flyttet kr 180 000 fra Lønn Bistillinger funksjon 251 over til Fast lønn funksjon 244. Det innebærer først og fremst en reduksjon ift besøkshjem og innleide miljøarbeidere, 46 barn har besøkshjem og 10 barn har innleid miljøarbeider som forebyggende tiltak pr. 14.11. Denne omdisponeringen er nødvendig for å kunne holde lovpålagte frister i 2003 og dermed unngå bot fra Fylkesmannen.

Funksjon 251: Barneverntiltak i familien

Det er lagt inn reduksjon på forebyggende tiltak på kr 150 000 i forhold til hjelpetiltak for barn som bor i hjemmet. Dette vil i første rekke innebære store innstramminger på dekning av barnehage/SFO som forebyggende tiltak, Det er 28 barn som pr. 14.11.02 har hel/delvis dekning.

Funksjon 252: Barneverntiltak utenfor familien

I inneværende år har det vært 15 nye plasseringer i fosterhjem og institusjon. Disse kostnadene blir belastet i hele 2003, og disse rammene er fortsatt for lave. Plasseringskostnader er beregnet ut fra plassering av 55 barn/ungdom i hele året / perioder av 2003. Anslagsvis er det 600.000 kr for lavt budsjettet på plasseringskostnader på Funksjon 252 i 2003.

370 STAUPSHAUGEN VERKSTED

Staupshaugen verksted er tildelt en budsjetttramme på 5.068.000 kr for 2003, og rammen er 534.000 kr under antatt behov for 2003.

Årsaken til dette gapet, er i hovedsak økte lønnsutgifter og økte driftsutgifter på bilhold i transporttjenesten.

Staupshaugen verksted sin primæroppgave er arbeids- og aktivitetstiltak for funksjonshemmede. Denne tjenesten vil i liten grad bli berørt i budsjettforslaget. Dagens brukere vil fortsatt få tjenestetilbud. Nye søkere vil imidlertid bli berørt, da det ikke vil bli tatt inn nye brukere, som skyldes bemanningssituasjonen og manglende plass på Verkstedet.

Det foreslås i budsjettet å redusere aktiviteten i Transporttjenesten med følgende tiltak:

- Fjerne en stilling som sjåfør.
- Forlenge leasingavtalen på kun et kjøretøy (redusere med en minibuss)
- Begge disse tiltakene vil igjen ha budsjettkonsekvenser for budsjettpostene verkstedregninger og drivstoffutgifter.

Investeringsbudsjett for 2003 indikerer nytt kjøretøy for Staupshaugen Verksted. Innkjøring/ heimkjøring av brukere vil dermed bli ivaretatt av Verkstedet selv. Det er ikke

lagt inn egenandel på transport. Da det ikke gjøres vedtak om transport, vil en se på muligheten for bruk av offentlige transportmidler til de som kan benytte seg av denne.

Redusert transporttilbud vil i hovedsak berøre eldre som har dagtilbud. En ser for seg en løsning der det kun er rullestolbrukere som får tilbud, såfremt antallet av disse ikke overstiger kapasiteten. Øvrige brukere av dagtilbudet må selv bekoste transport..

I denne forbindelse må en se på muligheten for å lease en større buss når ny avtale skal inngås.

380 DISTRIKT NORD OG 390 DISTRIKT SØR

Distriktene er tildelt følgende rammer for 2003:

Distrikt Nord med 71.000.000 kr og Distrikt Sør med 38.000.000 kr.

Rammene er ikke nok til å opprettholde dagens aktivitet, da konsekvensene av et høyt lønnsoppgjør og økte pensjonsavgifter er større enn økningen av rammene.

Det har vært en gjennomgående forståelse i organisasjonene at driften i 2003 skulle videreføres på samme nivå som 2002.

Pleie- og omsorgsdistriktene beklager derfor at det også neste år blir nedskjæringer.

Inneværende år har vært usedvanlig krevende med de store nedskjæringene (ca.10 årsverk i Distrikt Sør og reduksjoner/omorganisering i Distrikt Nord på ca. 5 årsverk.) Men ansatte har lojalt deltatt i den store dugnaden, samtidig som de har gitt brukerne omsorg og pleie som vi har all grunn til å være stolt av.

Direkte konsekvensene av ytterligere nedskjæringer blir som følger:

- **Ytterligere redusert bemanning fører til:**
  - Distrikt Nord: En reduksjon på 4,3 årsverk (1,3 mill. kroner).
  - Distrikt Sør: En reduksjon på 1,5 årsverk (450 000 kroner)
  - Reduksjon av så mange årsverk kan føre til at det oppstår situasjoner der vi ikke greier å oppfylle kravene i forskriften om forsvarlig pleie og omsorg.
  - Til sammen dreier det seg om 12-15 stillingshjemler i størrelsesorden 50% og mindre. Alle er turnusstillinger.
  - Mest sannsynlig vil det heller ikke denne gangen føre til oppsigelser da mange av de små stillingene står vakante, men det fører til et meget omfattende arbeid med nye turnuser i alle avdelingene.
- **Økte inntekter/større egenbetaling**
  - I våre budsjettforslag er det lagt inn til dels store inntektsøkninger på oppholdsbetaling, korttidsopphold, aktivisering/dagtilbud, matombringning og annet matsalg, trygghetsalarmer og hjemmehjelp. Vi frykter at vi med dette når et tak, og at ytterligere økning på egenandeler fører til at vi "priser oss ut". Vi presiserer at vi uansett får vedkommende som bruker men med et annet tjenestebehov.
- **Forny-2001**
  - Er gjennomført etter plan i begge distrikt. Kjøkkenstrukturene er endret og har ført til store innsparinger. Gode erfaringer i begge distriktene, med samtidig økt omfang av arbeidsomfang i en flatere struktur.
- **Utviklingsarbeid**
  - Viktig utviklingsarbeid blir skadelidende når nedskjæringer blir for omfattende. Under følger eksempler på viktige arbeids- og utviklingsoppgaver som kan stoppe opp:

- Databasert dokumentasjon i pleie- og omsorg.
- Innføring av IPLOS
- Individuelle planer
- Arbeid med framtidig sykehjemsstruktur inkl.roller og ansvar.

Sluttkommentar:

På de fleste områder får vi fortsatt en forsvarlig pleie- og omsorgstjeneste med disse budsjettforslagene, men det er grenser for hvor lav bemanning vi kan ha før vi kommer opp i situasjoner der vi får problemer med å oppfylle kvalitetsforskriften.

400 LANDBRUK

Resultatenhet landbruk har en ramme på 1,935 mill. kr. Det er en økning i rammen fra 2002 på 49.200 kr, noe som tilsier fortsatt meget nøktern drift. Landbruksenheten består av seks personer, hvorav en person er ansatt som landbruksvikar. Det er to personer som arbeidet med skog og utmark. Dette gjør det mulig for Levanger kommune å påta seg skogbruksoppgaver for Frosta kommune, og sekretær og oppsynsoppgaver for Fylkesmannens miljøvern avdeling, fjellstyrene og bygdeallmenningen. Prosjektet "Grønn omsorg" avsluttes i år, men informasjons- og utviklingsoppgavene blir en del av ordinære driftsoppgaver. Timesatser for veiplanlegging og grøfteplaner er økt (se appendix 24). Enheten tilbyr ikke lenger gjødselplanlegging. Derfor strykes disse bebyrene i appendix 24.

Landbruksvikarordningen er ment som et tilbud til bønder ved akutt sykdom. Ordningen er i 2002 omtrent som budsjettet. Dette på grunn av at vikaren er leid ut til lavere sats enn ordinært, og da på helt spesielle betingelser, i perioder hvor det er få akutt-opdrag. Det er helt nødvendig å videreføre denne spesielle ordningen for å opprettholde tilbudet til bøndene.

500 KULTUR

Ramme 2002: kr 8.339.000.-

Tildelt ramme 2003: kr 8.613.000.-

For å tilpasse seg rammen på 8,613 mill. kroner er det behov for en innsparing på totalt 362.000 kr.

ENDRING	INNSPARING	KONSEKVENSER
Tilskudd Levangerhallen reduseres fra 175.000.- til 100.000.-	75.000.-	Omfatter tilskudd til eier av Levangerhallen, N-Trøndelag fylke. Tilskuddet går til subsidiering av halleie. Konsekvens: Høyere priser for lag og organisasjoner ved halleie i 2003. Dette er i strid med målsetting om lavere leiepriser for lag/org. - som allerede har dårlig økonomi. Vil ramme barn og ungdom
Kultursjefstilling finansieres bare i 80% i 2003	100.000.-	Får ikke full effekt på arbeidet med strategisk kulturkompetanse jmf. Forny 2001. <u>Forutsetter</u> ekstern finansiering på 20% rest gjennom kultur og helse og <u>fullfinansiering</u> fra 2004
Reduksjon bokinnkjøp bibl.	57.000.-	Medfører færre nye titler innkjøpt 2003 og lengre ventelister på populære bøker Det er tidligere redusert på utstyrsida til et absolutt minimum. Bokbusstilskuddet for 2002 er for lavt. En planlagt styrking or 2003, måtte fjernes.

		Konsekvens: Dårligere tilbud for barn og unge i distriktene.
Reduksjon av tilskuddet til Levanger Museum fra 300.000.- til 250.000.-	50.000.-	Tilskuddet til Levanger Museum går bla til finansiering av stillinger. Levanger kommune og N-Trøndelag fylke gir tilskudd i størrelsesorden 40-60. Redusert tilskudd fra LK vil påvirke tilskuddet fra N-Trøndelag fylke. Konsekvens: Redusert bemanning på Museet
Reduksjon av tilskudd til fritidsklubbene på Ekne, Åsen, Momarka og Skogn Fra 80.000.- til 65.000.-	15.000.-	Tilskuddet til ungdomsarbeid på fritidsfeltet er allerede lavt. Konsekvens: Redusert aktivitet, dårlig signal til ungdom og mindre muligheter til å bruke kulturarbeid for og med ungdom i forebyggingssammenheng.
Reduksjon Musikk- og kulturskolen	35.000.-	Betyr noe redusert aktivitet. Vil i beste fall greie å opprettholde antall elever i MKL, der 8% av grunnskoleelevene i dag får et tilbud. (Statens målsetting er 30%)
Informasjon kulturminnevern redus. fra 70.000 til 40.000,-	30.000.-	Mindre til opplysningsarbeid på kulturminne-området som rammer samarbeidspartnere

530 FESTIVITETEN

Det ligger alltid en usikkerhet i å lage budsjett for Festiviteten. Svært få faktorer er kjent for kommende år, spesielt på inntektssiden, og utgiftssiden henger sammen med hvilke "kilder" som utgjør inntekten.

Festiviteten er avhengig av eksterne leverandører/leietagere/filmbyråer for å nå budsjettmål. Dette fører til at man må være relativt kritisk og kanskje kynisk i vurderingen av tilbud til publikum med hensyn til inntjening.

På en slik institusjon som Festiviteten fokuseres det på økt besøk både for kino- og kulturaktivitet og derav stor inntekt. Det er viktig at man hele tiden følger netto inntektsøkning. De aller fleste utgiftsposter øker proporsjonalt med inntekten som en følge av avtaleverk som ligger til grunn for denne virksomheten.

For kinoen har besøket vokst betydelig.

På kultursiden registrerer vi stor interesse for å leie seg inn på huset i tillegg til at vi kjøper inn mange forestillinger. Generelt aner vi her et stigende besøk. Folk flest vil nok sitte godt og i fine omgivelser enten de er på teater eller kino.

Kurs- og møtevirksomheten er også en god inntektskilde. Her har vi fått vesentlig større kapasitet som en følge av letter drift av huset.

Mange fysisk tunge oppgaver er nå borte. Dette gjør at man kan gjennomføre flere arrangement årlig for lavere driftskostnader. Leieprisene er uendret.

Erfaringen etter 2001/2002 med drift av alle aktiviteter fra fast amfi gir for første gang grunnlag for å budsjettere med økte inntekter. Det gir oss mulighet til å se positivt på kommende år til tross for vesentlig mindre tilskudd.

610 TEKNISK SAKSBEHANDLING

I lengre tid har det vært høy bygge- og anleggsvirksomhet i kommunen. Prognoser tyder på at dette vil vedvare videre framover. Aktiviteten på enheten planlegges ut fra dette. I tillegg er det overført arbeidsoppgaver og myndighet fra sentralt hold til kommunenivået. Dette gjelder blant annet innen forurensing og forurensingslovens virkeområde. Godkjenning av vannverk er også lagt til teknisk saksbehandling. Enheten tilstreber kortest mulig saksbehandlingstid

men med nåværende bemanning er behandlingstiden lengre enn ønskelig. Dette er uheldig for byggebransjen og for de som er avhengig av å ta nye bygninger i bruk raskest mulig.

Budsjettet for 2003 viser økning i lønnsmidlene. Dette er forårsaket av at to nye medarbeidere tiltrer i januar 03 grunnet vakante stillinger forårsaket av blant annet pensjonering. Videre ble vesentlige deler av plan- og utviklingsenheten hos rådmannen flyttet til teknisk saksbehandling i mai 2002. Som følge av dette vil lønnsutgiftene øke i 2003. På inntjeningen er det beregnet en økning på kr 366 000,- eller 17,3 %. Dette forutsetter fortsatt høy byggeaktivitet i kommunen. Sett i forhold til samordningen med plan – og utviklingsseksjonen er innsparingseffekten betydelig da det er kuttet ca 0,5 årsverk ved denne sammenslåingen.

Enheten utfører også pålagt saksbehandling, utredning og planlegging som ikke er inntektsgivende. Dette vil også være en realitet i 2003 og må i sterkere grad tilpasses budsjettrammen.

Funksjonen 315 (boligbygging og fysisk boligmiljø) omfatter administrasjon av lån/ tilskudd fra Husbanken. Kundebehandling innenfor området bostøtte er også plassert hos teknisk saksbehandling. Sistnevnte funksjonen bør flyttes til informasjonen for å oppnå mer kunderettet behandling. Arbeidet med husbanksaker har ikke gitt refusjonsinntekter tidligere. Fra og med 2003 er det åpnet for at det kan beregnes gebyr på administrasjonsutgifter på viderekån, for eksempel på nyordningen startlån kan det beregnes et gebyr tilsvarende 0,25% som tillegg til renten. Dette gjelder nye lån og vil ikke gi inntekter av betydning i 2003. Husbanktjenestene vil fortsatt bli ”subsidiert” av inntektene fra byggesaksbehandlingen.

Enheten har fokus på arbeidsoppgaver som gir inntjening. Dette medfører naturlig nok at annet arbeid prioriteres ned. I 2003 vil likevel arbeidet med oppretting av digitalt byggesaksarkiv og planarkiv bli prioritert. Likedan vil meglerpakken også søkes gjennomført som et prosjekt. Dette vil gi raskere og sikrere saksbehandling. Saksbehandling etter forurensingsloven blir ikke prioritert opp i 2003.

640 BYGG- OG EIENDOM

Enheten har budsjettet ut fra tildelt ramme på kr. 30.190.500,- for ansvarsområde 640. Det hersker usikkerhet omkring hvor realistisk dette budsjettet er.

Tilleggs kommentarer til de ulike ansvarsområder blir slik:

Ansvar 6402 Bygg- og eiendomsavdeling

Økningen i energikostnadene er på 2,3 % mot en bebudet økning på 20%. Kommunale avgifter er minsket med 1,7 % selv om vannavgifta kan øke 19 %. Samlet økning for dette området blir 0,7 % .

Ansvar 6403 Renholdstjeneste

Vi har lagt inn de inntektsmuligheter vi har og dette gir en merinntekt på kr. 148.750,- Innkjøp av rengjøringsmiddel reduseres med ca. 30 % eller kr. 78.600,- Videre har vi bestemt å kjøpe inn ei større gulvvaske maskin til Skognhallen og dette vil frigjøre timer der. Videre blir det ikke innsatt vikar alle steder når noen blir syke. Her må vi sortere nøye på type bygg og antall renholdere .Disse innsparingene må vi bruke til renholdsoppgaver i nye bygg. Renholderne har hatt en kraftig lønnsvekst. Samlet for området er det en økning på 10,3 %.

Ansvar 6404 Vaktmestertjeneste

Det er planlagt en reduksjon på to årsverk. Tjenestosalg er i liten grad justert. Her er det ikke mer å hente, og det kan være i høyeste laget ettersom antall m² bygg øker og antall årsverk krymper.

Samlet for området er det budsjettet en reduksjon på 9,1%

Ansvar 6460 Friluftsområder

Dette området blir ikke godt varetatt i med årets budsjett. Vi har allikevel justert ned noen poster og samlet for området er det en reduksjon på 4,1 %.

Ansvar 6470 Røstad Næringsbygg

Vi har forutsatt full utleie av næringsbygget og leieinntektene er stipulert til ca. samme nivå som i år.

Næringsbygget hører egentlig ikke "hjemme" under interne serviceenheter og bør flyttes til næringsseksjonen. Rådmannen foreslår dette fra 1.1.2003

620 OPPMÅLING

Gebyratsene er forhøyet med 5%, hovedpkt. 1 og 2, hvor hovedtyngden av inntektene ligger.

Minstepris salg av digitale kart er økt til kr. 700.-, + mva., alt etter datauttak og leveranse.

Meglerhenvendelser økes fra kr. 700.- til kr. 800.- + mva.

Under 1129 andre driftsutgifter ligger ugifter til digitale kart (Geovekst- samarbeid Statens Kartverk m / fl.), og overgang til EUREF 89, nytt koordinatsystem .

1628 gebyrinntekter er øket tilsvarende gebyrsatser.

For å nå inntektene er en fullstendig avhengig av at aktiviteten og kapasiteten opprettholdes

630 DRIFT OG ANLEGG

Enheten har fjernet to stillinger og økt inntektsiden på ansvarsområdet 6617 for å få budsjettet i balanse.

Timeprisene på mannstimer og en del maskiner er hevet for å dekke opp økte driftsutgifter.

Det er gjort vedtak om at vi skal gjennomføre et prosjekt på bestiller - utfører – mottakermodellen (BUM) for kommunaltekniske tjenester i vår kommune. Sluttrapporten skal være klar innen 01.03.03.

Dette vil medføre store utfordringer for enheten når det gjelder oppgaver, hvilke

styringssystemer som skal benyttes og hvilke krav / bestillerkvalitet som vil bli krevd.

For budsjettåret 2003 får dette neppe store konsekvenser, men videre framover bør enheten få større frihet til å disponere inntjente midler innenfor gitte rammer.

660 VANN OG KLOAKK

Overskudd på kloakk er blitt godkjent overført til ny periode og har gitt 0% avgiftsøkning for 2003. I avgiftsgrunnlaget er det foreslått en avgiftsøkning på vann på 19% og for kloakk ingen økning. Det blir ingen økning av tilkoblingsavgiftene for vann og kloakk.

670 VEG, PARK OG PARKERING

Med de rammer vi har til rådighet for budsjettåret 2003 har vi sett oss nødt til å øke inntektene og da i form av parkeringsavgift. På neste års budsjett er det kommet krav om overføring til

støtteavdeling på kr. 160 000,- for behandling og innkreving av p-gebyr. For å få dekt opp dette har vi måttet foreta følgende grep:

På p-anlegget i Sjøgata 11-17 er det innført avgift både på nedre og øvre plan, kr. 8,- pr. time. Her har det vært avgift kun på nedre plan. Ved Backlund er tidspunktet for avgift forskjøvet fra 10:00 til 08:00.

På nedre torg er avgift forhøyet fra kr. 4,- pr. time til kr. 6,- pr. time. Tilsvarende økning for årskort.

På ansvar 6762, artskonto 1202 er oppført kr. 250 000,-. Dette er innkjøp av ny sandspreder da de vi benytter i dag er av dårlig kvalitet.

680 BRANN OG FEIERVESEN

Med bakgrunn i sentrale forhandlinger/særavtaler for brannmannskap samt lokale forhandlinger er det på nåværende tidspunkt umulig å si hva kostnadene her blir. Derfor er det satt opp et forslag på lønn som vi ikke vet om det holder. Dette gjelder beredskapsgodtgjøring og utrykning brannvesen.

850 FINANS

Netto renter er budsjettert til 33,5 mill. kroner og netto avdrag er budsjettert til 34,7 mill. kroner for år 2003. Til fradrag fra disse poster kommer kalkulatoriske poster på 30,9 mill. kroner. Dette er summen av avdrag og renter som faller på selvkostkapitlet Vann og avløp samt boligforvaltningens andel av renter og avdrag. Det er benyttet en gjennomsnittlig rentesats på 7% og dette tilsvarer den gjennomsnittlige rentesatsen kommunen har for sine lån på budsjetteringstidspunktet. Beløpene som er brukt i budsjettet tilsvarer de beløp som er beregnet i økonomiplanen for 2003-2006.

INVESTERINGSBUDSJETT 2003

Prosjekt /år	vedtatt2002	2 003
IKT	2 000	3 300
IKT generelt	2 000	3 300
SKOLER/BARNEHAGER M.M.	11 200	17 100
Invest. "Framtidas Skole" (52,5 mill i l.a.8år) inkl. inneklimatiltak og tilrettelegging		15 600
Ombygging av Skogn Bu	900	
Utbedring barnehager		500
Åsen barne- og ungdomsskole	1800	
Hegle (vedtatt utbygging)	8000	
Flytting paviljong Hegle til Leira	0	
Datateknologi i skolen	500	1 000
INSTITUSJONER/BOLIGER	44 500	54 200
Utstyr pleieog omsorg	100	100
Ombygging Breidablikktunet, sykeheim	5 000	20 000
Omsorgsboliger Breidablikktunet	35 000	26 000
Breidablikk,Inventar		2 500
Leira Asylmottak (renovering)		500
Staupshaugen verksted (utstyr)		400
Staupshaugen verksted (rehabilitering/tilbygg)		300
Boliger (omsorgsboliger - psyk.)	4 500	4 500
KULTUR/MILJØTILTAK	200	700
Diverse miljøtiltak	100	100
Sikringsarbeid Hoberan		100
Eidsbotn nord-erosjonstiltak	100	
Festiviteten		
Bibliotek - inventar		500
BYGNINGER	1 400	1 400
Rehabilitering kommunale bygg	900	900
Brannsikring av bygg	200	200
Enøk	300	300
MASKINFORVALTNINGEN	450	700
Maskinkjøp	450	700
VANNVERK	1 850	6 500
Oppdimensjonering ledning Ronglan		
Utskifting ledninger	1 100	1 500
Utskifting Åsen		700
Renovering Marienborg pumpestasjon		600
Råvannstilkn. tunnel Lello	500	
Jernbanegata	250	
Kjønstadmarka		
Overføringer Åsen/Åsen Renseanlegg		3 700
KLOAKKER	10 800	8 003
Byåsvegen	100	
Hovedledninger spredt bebyggelse	1 000	
Utslippsledning Havna		

Prosjekt /år	vedtatt2002	2003
Sanering Skogn sentrum	2 000	1 000
Sanering Havna		
Skarpenget pumpest. og ledningsn til havna		3 900
Utskifting ledninger	2 700	1 100
Leira - Røstahlia	3 000	
Åsen- Hoklingen		
Kjønstadmarka		
Renseanlegg Havna	2 000	
FEIERVESEN	0	0
Garasjeanlegg		
BRANNVESEN	0	0
Stigebil		
Krokløftbil/tankbil inkl 14000 l container		
Ny mannskapsbil		
Ny kompressor/brannpumpe		
SAMFERDSEL	6 250	7 050
Miljøtiltak sentrum	100	200
Gangbru havna/Holmhaugen	1 500	2000
Trafikksikringstiltak	150	150
Gatelys, rehabiliteringspakke	500	500
Gatelys, utskifting PCB-holdelige armaturer		600
Kom. veger, rehab/asfalt	3 000	3 000
Omlegging av Nesheimvegen ved skolen		200
GPS-utstyr til oppmålingsenheten		400
Stabilitetssikring	1 000	
Kjønstadmarka		
Utskifting parkeringsautomater		
GANGVEGER	300	300
Andel fylkesvegprosjekter og aksjon skoleveg	300	300
TOTALT BRUTTO INVESTERINGER	78 950	99 253
FINANSIERING		
Brutto egne investeringer	78 950	99 253
Videreutlån sosiale formål	3 000	3 000
Investeringer Den norske kirke	1 000	1 000
Sum finansieringsbehov	82 950	103 253
Salg Solhaug skole	400	
Tilskudd Ny inst. (375'+455')*26 sh-plasser		21 580
Tilskudd Omsorgsb. BBT (175')*39 plasser		6 825
Tilskudd omsorgsboliger		1 350
Låneopptak	82 550	73 498
Sum finansiering	82 950	103 253
Videreutlån sosiale formål	3 000	3 000
Videreutlån Den norske kirke	1 000	1 000
Nytt låneopptak ekskl.videreutlån	78 550	69 498
<i>Selvfinansierende investeringer *)</i>	<i>17 150</i>	<i>19 003</i>
<i>*) venstrejustert m/ kursiv i listen ovenfor</i>		
Investeringer som gir kap.kostnader	61 400	50 495

KOMMENTARER TIL INVESTERINGSBUDSJETT 2003

IKT

Økte investeringer i forhold til tidligere økonomiplan gjelder nødvendige investeringer i forbindelse med nye brannmurer i systemet, mailservere, nye fastlinjer etc.

SKOLER M.M.

Investeringsbeløpet vedr. "Framtidas skole" gjelder skolepakken fra staten på totalt 52,5 mill. kr. Tidligere poster for inneklimatiltak og tilrettelegging inngår i denne posten. En egen prosjektgruppe (forstudie) har sett på investeringsbehovet ved skolene i kommunen. Egen sak vil bli fremlagt..

Det er avsatt planleggingsmidler for barnehagene. Det er behov for større vedlikehold på barnehagen på Ytterøy. Både for Ytterøy og Åsen bør en samlokalisering med skolene vurderes (oppvekstsenter).

INSTITUSJONER/BOLIGER

Ombygging Breidablikktunet sykehjem og nye omsorgsboliger:

Den store investeringen innenfor området gjelder ombygging av sykehjemmet og bygging av omsorgsboliger Breidablikk.

Egen post for inventar er også tatt inn som egen post. Denne var tatt ut i det vedtatte forprosjektet.

STUPSHAUGEN VERKSTED – REHABILITERING/TILBYGG

Har her lagt inn et beløp til et enkelt forprosjekt/utredning. Utredningen bør omfatte en vurdering av andre muligheter for lokaliseringen av de aktiviteter enheten har ansvaret for.

BOLIGER(OMSORGSBOLIGER):

Det er et stort behov for boliger til funksjonshemmede og til personer med psykiske lidelser. Posten videreføres.

KULTUR/MILJØTILTAK

Eidsbotn –erosjonstiltak:

P.g.a. strømningsforholdene i Eidsbotn blir stranda på nordsida utgravd. Tiltak må iverksettes. Festiviteten

Det er foreslått et mindre beløp til mindre nødvendige ombygginger.

Bibliotek – inventar:

Det er foreslått avsatt 400.000 kr. til nytt inventar foreslått til det nye biblioteket i Postens lokaler.

BYGNINGER

Rehabilitering kommunale bygg:

Posten videreføres fra investeringsbudsjettet for 2002 –2005.

Brannsikring av bygg:

Det vil være nødvendig med investeringsmidler her så lenge vedlikeholdet er på nåværende nivå. Behovet er beskjedent anslått.

Enøk:

Ut i fra det fakta at energiprisen er økt kraftig og sannsynligvis kommer til å øke i kommende år, er det nødvendig å satse noe mer på enøk. Uten en slik investering vil det ikke bli mulig å kunne holde energibudsjettene fremover.

MASKINFORVALTNING

Resultatenheten Drift og Anlegg er en av enhetene som er under vurdering i forbindelse med prosjektet BUM-kommunalteknikk. Skal denne enheten fungere som en Utfører-enhet og kunne konkurrere med/på det private markedet, må også enheten gis rammevilkår for å kunne konkurrere. Her vil utskifting av nødvendig utstyr stå sentralt. Et mål med det prosjekt som er igangsatt, er bl.a. at enheten skal dekke opp alle sine kostnader gjennom utført arbeid for andre/andre enheter og at reelle konkurransedyktige priser kan dokumenteres. Prosjektet vil bli framlagt til politisk behandling før årsskifte.

SAMFERDSEL

Gangbru havna/Holmhaugan:

Brua er nå kostnadsberegnet til 3,5 mill. kr. Prosjektet ble prioritert opp under behandlingen i 2001. Fullfinansiering av brua er derfor foreslått i 2003. Egen sak vedr. de økte kostnadene vil bli framlagt.

Gatelys, rehabiliteringspakke:

Investeringsøkningen er en forutsetning for at en skal oppnå en reduksjon i drift på 50.000 kr. i 2003.

Gatelys, utskifting PCB-holdige armaturer:

Nye forskrifter setter krav til at kommunen innen 2 år må skifte ut all PCB-holdige armaturer.

Omlegging av Nesheimvegen ved skolen:

Finner det ikke riktig at kommunen skal bære kostnadene med bygging av en ny adkomst til området til en kostnad av 1 – 1,5 mill. kr. for å betjene framtidig boligbebyggelse. En foreslår derfor en enkel omlegging av eksisterende veg ved skolen - kostnad 200.000 kr. Som et alternativ til dette bør også stenging av vegen med en bom vurderes (som kan åpnes av beboerne i området – 4 boliger).

GPS- MÅLEUTSTYR.

Med et GPS- måleinstrument utføres tradisjonelle landmålings- / oppmålingsoppgaver ved hjelp av satellitt – teknologi. Dette gjør at en ikke er avhengig av fastmerkedekning (polygonpunkter) over hele kommunen. Påpå sikt vil få økt inntjening på oppmålingsenheten forutsatt at aktiviteten opprettholdes . Investeringsbeløpet på GPS- utstyr vil ligge på ca. kr. 350- 400.000.

Kjønstadmarka:

Tomteselskapet vil starte opparbeidelse av feltet i 2003. Da vann- og avløpanleggene ikke kan prioriteres før i 2004, er også vegkostnadene først tatt med i 2004. Tomteselskapet må derfor eventuelt forskuttere anleggene hvis opparbeidelse skal starte i 2003.